

Suport en l'elaboració de la diagnosi i pla d'actuació en l'àmbit de les persones amb discapacitat

Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia

**Diputació
Barcelona**

Desembre 2023

Estudi elaborat per encàrrec i amb la col·laboració de:

Professionals participants:

Gemma Girona

Laia Llaberia Rodríguez

Servei d'Acció Social

Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia

Codi PMT: 202210017630

Direcció tècnica

Rocío Macias Sánchez

Subsecció de Projectes i Programes d'Autonomia Personal i Dependència

Servei d'Atenció a la Dependència i la Vulnerabilitat Social

Gerència de Serveis Socials

Àrea de Sostenibilitat Social, Cicle de Vida i Comunitat

Consultoria tècnica

David Lozano Arjona

Coordinador d'Estudis Socials. Consultoria i Estudis. Fundació Pere Tarrés

dlozano@peretarres.org

Maria de Lluç Bagur

Consultora Sènior. Consultoria i Estudis. Fundació Pere Tarrés

mdbagur@peretarres.org

Sebastian Justicia.

Consultor Junior. Consultoria i Estudis. Fundació Pere Tarrés

sjusticia@peretarres.org

© Diputació de Barcelona

Desembre de 2023

Edició i coordinació: Servei d'Atenció a la Dependència i la Vulnerabilitat Social

Gerència de Serveis Socials de la Diputació de Barcelona

ÍNDEX

1.	INTRODUCCIÓ	3
2.	MARC CONCEPTUAL	5
2.1.	Introducció: el concepte de discapacitat	5
2.2.	Context	6
3.	METODOLOGIA	8
3.1.	Descripció de les fases de treball	8
3.1.1.	Fase 0: Llançament: coordinació i comunicació	9
3.1.2.	Fase 1: Revisió estadística i documental	10
3.1.3.	Fase 2: Aproximació qualitativa i participativa	11
3.1.4.	Fase 3: Elaboració d'una guia/mapa d'entitats, serveis i recursos	11
3.1.5.	Fase 4: Anàlisi, redacció i presentació primera versió del document	12
3.1.6.	Fase 5. Disseny del pla d'acció	12
3.1.7.	Fase 6. Redacció, validació i presentació.	12
3.2.	Descripció dels mecanismes de participació	12
3.3.	Anàlisi del procés participatiu en perspectiva de gènere	15
4.	RESULTATS DE L'ANÀLISI QUANTITATIU	17
5.	RESULTATS DE L'ANÀLISI QUALITATIU	37
5.1.	Procés d'elaboració	37
5.1.1.	Especificitat, transversalitat i interseccionalitat	37
5.2.	Revisió de la planificació existent i instruments associats	39
5.2.1.	Planificació sobre discapacitat i inclusió social	39
6.2.2.	Planificació sobre infància, adolescència i joventut	43
6.4.3.	Planificació sobre habitatge	44
6.4.4.	Planificació sobre salut	45
6.4.5.	Conclusions i reflexions quant a la planificació	46
6.5.	Programes i serveis específics per la Discapacitat	47
6.6.	Anàlisi de fortaleces i aspectes de millora detectades a les dinàmiques participatives	49
7.	PLA D'ACCIÓ	64
7.1.	Valors fonamentals del Pla	65
7.2.	Línies estratègiques i actuacions	67
8.	ANNEXOS	97
8.1.	Llistat de taules, gràfics i figures	98
8.2.	Glossari de Conceptes	100

1. INTRODUCCIÓ

Les administracions locals, com ara la de Sant Sadurní d'Anoia, tenen com a missió impulsar polítiques públiques i actuacions per garantir l'autonomia i els drets de les persones amb discapacitat. És imprescindible treballar de cara a la inclusió en la societat en igualtats de condicions i drets que la resta de la ciutadania. Certament, encara estem lluny d'una realitat on les persones amb discapacitat puguin gaudir dels mateixos drets que la resta de la població sense ser discriminades.

Des de l'administració local, s'han de fomentar accions i projectes que permetin obrir noves vies basades en el principi d'eliminar les múltiples barreres (urbanístiques, arquitectòniques, cíviques, socials, de comunicació...) que dificulten, o priven, una plena inclusió social. I més després de superar la situació generada per la COVID-19 i les mesures excepcionals que han afectat de ple la ciutadania i, més concretament, els col·lectius més vulnerables.

El coneixement de les característiques, necessitats i demandes de les persones amb discapacitat que resideixen o que reben atenció a Sant Sadurní d'Anoia, així com el coneixement de la situació actual dels serveis, recursos, i activitats dirigits a aquestes persones, és essencial per a la planificació de polítiques públiques adequades. I traduir aquesta identificació de necessitats i demandes en actuacions plausibles, realistes i concretes per tal de poder treballar de forma efectiva per i amb la població amb discapacitat del municipi.

El present document agrupa una diagnosi de la realitat local en l'àmbit de les persones amb discapacitat i el seu conseqüent pla d'acció. Aquest document, elaborat amb el suport de la Diputació de Barcelona, és un document que capta la situació de la població amb discapacitat en el moment de la seva elaboració a Sant Sadurní d'Anoia i identifica les necessitats i demandes que té el col·lectiu per marcar unes línies de treball i transformar-les en accions que garanteixin els drets de les persones amb discapacitat.

La diagnosi i el pla d'acció es construeixen amb la veu i l'opinió de les entitats del municipi, ciutadania i personal municipal, amb la idea d'establir un marc molt ampli i divers, per donar un full de ruta i analitzar com s'està treballant amb la població amb discapacitat a Sant Sadurní d'Anoia.

Aquesta acció, doncs, no busca qualsevol finalitat, per legítima que sigui, sinó que es dota d'un sentit específic, d'una intencionalitat. Parteix d'unes persones, professionals i d'uns col·lectius que esdevenen agents proactius en la construcció de respostes a les necessitats. És a dir, es tracta d'un projecte que es desenvolupa amb els agents de la mateixa comunitat per donar resposta a una necessitat de la comunitat.

Aquest projecte defineix uns objectius concrets amb una intencionalitat transformadora sobre tres dimensions bàsiques: ***millora de les condicions de vida, promoció de la inclusió i la cohesió social i enfortiment dels i les membres de la comunitat.***

- La millora de les condicions de vida de les persones amb discapacitat, que fa referència a multitud d'aspectes: salut, educació, treball, habitatge; també a aspectes relacionals. Tant la diagnosi com el Pla d'acció han d'identificar la situació actual, definir i/o dissenyar actuacions davant d'aquestes demandes i necessitats i cercar solucions per a la millora del col·lectiu.
- La inclusió o cohesió social. Afavorir la convivència en una societat plural i diversa, que precisament per aquest motiu ha de ser capaç de trobar maneres de conuiuere per totes les diversitats i capacitats.
- L'enfortiment (apoderament) de la comunitat que treballa amb la discapacitat. L'enfortiment comunitari que proposem té sempre una dimensió política: organització i mobilització, reivindicació de demandes, articulació de projectes i capacitat d'entesa i de coproducció amb tots els agents, amb l'objectiu de millorar la situació de les persones amb discapacitat i fomentant la participació.

2. MARC CONCEPTUAL

La Diputació de Barcelona col·labora amb els ens locals i les entitats del Tercer Sector, en el foment del model de vida independent i l'atenció a la dependència, en la promoció de serveis i programes per a garantir que les persones amb discapacitat visquin en igualtat d'oportunitats i millorin les seves condicions de vida, d'acord amb els principis que deriven de la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat. És en aquest context i amb aquest esperit que es redacta la present diagnosi de la realitat local i el pla d'acció en l'àmbit de la discapacitat a Sant Sadurní d'Anoia.

2.1. Introducció: el concepte de discapacitat

Abans de continuar amb els punts següents del document, es considera rellevant justificar la terminologia utilitzada en aquest treball per referir-se a les persones amb discapacitat. En aquest sentit, el concepte *diversitat funcional*, si bé és un terme encunyat des del Fòrum de Vida Independent i Diversitat (FVID, en endavant) com a substitut d'altres com a discapacitat o minusvalidesa que, en entendre dels seus creadors, inclouen una semàntica pejorativa, no ha estat formalment reconegut en els textos legals sota els quals es desenvolupa tota la normativa legal vigent. Progressivament, la legislació estatal ha anat incorporat el terme "persones amb discapacitat" en tot el seu ordenament, a excepció de la Constitució Espanyola, actualment en procés de revisió de l'article 49 per substituir les denominacions actuals.

Així mateix, el terme "persones amb discapacitat" neix sota l'empara de les Nacions Unides l'any 2006, any en el que va tenir lloc la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat amb l'objectiu de protegir els seus drets i promoure el respecte a la seva dignitat inherent.

Posteriorment, el desembre de 2006, s'aprova la Llei 39/2006 de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les persones en situació de dependència, una norma que recull en la seva disposició addicional vuitena la següent puntualització terminològica:

“Las referencias que en los textos normativos se efectúan a «minusválidos» y a «personas con minusvalía», se entenderán realizadas a «personas con discapacidad».

“A partir de la entrada en vigor de la presente Ley, las disposiciones normativas elaboradas por las Administraciones Públicas utilizarán los términos «persona con discapacidad» o «personas con discapacidad» para denominarlas”.

A partir d'aquí, i donades les conegudes i rellevants implicacions del llenguatge en el pensament, en la conceptualització dels éssers humans i de la societat, i en la construcció de la realitat i identitat social (Andrews i cols., 2019), en aquest estudi, i d'acord amb la conceptualització adoptada per la Diputació de Barcelona, es farà servir, preferentment, el terme "persones amb discapacitat", si bé puntualment es pugui apuntar al terme "diversitat funcional".

2.2. Context

Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'Agenda 2030 de Nacions Unides, preveuen 17 objectius estratègics, un dels quals és fomentar polítiques socials orientades a la cohesió i la reducció de les desigualtats. En el marc d'aquest objectiu es desenvolupen un seguit d'accions entre les que destaquen les realitzades en l'àmbit de les persones amb discapacitat.

En aquest context, l'**Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia** sol·licita acompanyament a la Diputació de Barcelona per identificar la seva realitat local i proposar actuacions per la millora de la qualitat de vida de les persones amb discapacitat al municipi. Amb aquest objectiu, la Diputació de Barcelona va demanar la col·laboració de la **Fundació Pere Tarrés** per a elaborar una **diagnosi de necessitats i serveis i recursos per a la població amb discapacitat** al municipi i el pla d'acció amb accions que deriven d'aquesta detecció realitzada a la diagnosi.

La diagnosi està centrada en actualitzar les dades disponibles i identificar les necessitats i serveis existents en el municipi **per a persones amb discapacitat**, amb la finalitat de donar resposta a aquestes necessitats i comptar amb un marc de treball adequat.

Concretament, els **objectius** als que es vol donar resposta amb aquesta diagnosi són:

- **Diagnosi estadística:** elaborar i analitzar informació estadística disponible sobre la població actual.
- **Serveis i recursos actuals:** actualitzar i conèixer els serveis i recursos especialitzats per al col·lectiu de persones amb discapacitat al territori.
- **Necessitats i demandes:** conèixer de manera general les necessitats i demandes actuals i futures, tot identificant elements positius i a millorar en relació a la inclusió de persones amb discapacitat en un entorn "normalitzat" i per la reducció de les desigualtats i de risc d'exclusió social.

- **Identificar propostes d'actuacions:** elaborar una primera versió de propostes del Pla d'atenció integral de Sant Sadurní d'Anoia, on s'integren les preferències i les expectatives de la ciutadania en relació amb els recursos i els serveis disponibles en l'àmbit de la discapacitat.

Per la seva banda, el pla d'acció està centrat en transformar aquesta imatge de la situació detectada en una bateria de propostes, accions realistes, plausibles i eficients per tal que l'administració pública i els diferents agents que participen per i amb la població amb discapacitat puguin disposar d'un full de ruta que els guiï en la seva actuació.

Els **objectius generals** als que es vol donar resposta amb aquest **pla d'acció** són:

- Facilitar les accions i actuacions necessàries i estratègiques per donar resposta a les necessitats actuals i futures del col·lectiu de persones amb discapacitat.
- Identificar lideratges i persones de referència, així com persones representants de les entitats que es dirigeixin al col·lectiu perquè puguin contribuir a la generació i validació d'unes demandes i necessitats d'un model i transformar-les en accions plausibles, ajustades al context existent i amb indicadors de qualitat i d'avaluació.
- Potenciar la interrelació entre els col·lectius del municipi, per afavorir la inclusió i cohesió social.

3. METODOLOGIA

Tal com s'ha explicat anteriorment, la planificació estratègica que compon la diagnosi i el pla d'acció té com a objectiu descriure la situació analitzada en matèria de discapacitat al municipi, identificar les demandes i les necessitats i dissenyar unes línies estratègiques. Aquestes on es defineixen una sèrie de propostes i actuacions seguint una metodologia centrada en processos participatius, cercant el consens i la màxima representativitat del col·lectiu de discapacitat des d'una visió plural i integradora.

Per donar resposta als objectius generals, específics, transversals i als resultats esperats exposats, l'elaboració de la diagnosi i el pla d'acció requereix el **treball conjunt dels diferents àmbits locals** (urbanisme, mobilitat, educació, etc.) així com el foment de la **perspectiva supramunicipal** (tenir en compte els agents de l'entorn).

Aquest procés participatiu s'ha basat en els següents **principis**:

- **Flexibilitat:** es promou un ritme àgil, tot i que l'actuació del/a consultor/a s'ha d'adequar a les necessitats i la disponibilitat dels agents implicats.
- **Consens:** el/la consultor/a cerca el contrast i consens entre les aportacions dels diferents agents implicats.
- **Evidència:** s'ha de procurar produir el màxim nombre d'evidències que ajudin a explicar i justificar les propostes i la planificació.

Així, la proposta presentada es basa en la **participació i el consens**, que genera compromís per a l'assoliment de fites donant veu a:

- Els i les professionals i tècnics/ques de serveis especialitzats que ofereixen atenció a persones amb discapacitat en el municipi.
- Les persones amb discapacitat que viuen al municipi.
- Familiars de persones amb discapacitat del municipi.

3.1. Descripció de les fases de treball

S'ha plantejat el treball dividit en diferents **fases**:

Figura 1. Fases de treball de la diagnosi i pla d'acció.

3.1.1. Fase 0: Llançament: coordinació i comunicació

El treball d'assessorament s'inicia amb una reunió presencial de llançament que té lloc l'11 de gener de 2023. Hi participa l'equip tècnic de l'àrea corresponent de l'Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia, els responsables de la direcció tècnica de Diputació de Barcelona, i l'equip de Consultoria i Estudis de la FPT.

En el marc d'aquesta sessió, **s'acorden les prioritats estratègiques** que han guiat el disseny de la diagnosi i el pla d'acció. A més, es programen de forma més detallada les diferents fases, així com també es realitza una primera obtenció de la documentació, **en especial aquella on es tracten dades sobre la població amb discapacitat que formen part de la prospecció al territori**, i es defineixen potencials eixos a potenciar en el projecte des de l'expertesa i la voluntat de l'administració local.

També es defineixen els processos comunicatius per incentivar la participació de la població amb discapacitat. Es tenen en compte els canals de comunicació com ara les xarxes socials, i també es contempla com arribar a aquella població amb discapacitat que no es veu representada, sota els criteris **d'interculturalitat i interseccionalitat**, per tal d'obrir un espai en que es sentissin representats/des i poguessin exercir el seu dret a la participació.

3.1.2. Fase 1: Revisió estadística i documental

S'ha recopilat i analitzat informació **estadística i documental** disponible per tal de fer un context de la prevalença de les discapacitats en la població i l'ús de serveis que ha permès elaborar un diagnòstic de la situació i de les necessitats existents. El detall de la documentació analitzada es pot consultar al punt 5.1 d'aquest informe.

Aquesta fase, inclou les següents actuacions:

- **Revisió documental de fonts primàries:** principalment indicadors i memòries de Serveis Socials i d'entitats del sector, així com projectes integrals i les seves corresponents diagnosis.
- **Revisió de les fonts estadístiques secundàries:** principalment estadística de discapacitat, estadística de salut mental, educativa, de lleure i d'inserció laboral i de serveis socials, entre d'altres.

Les fonts d'informació secundàries són les següents:

- Dades d'IDESCAT.
- Dades disponibles del Departament de Drets Socials pel que fa a les persones amb certificat de discapacitat del municipi.
- Dades disponibles sobre l'àmbit educatiu provinents de diferents fonts: del Departament d'Educació, el Servei municipal d'educació de l'Ajuntament, referents a la població amb necessitats educatives especials matriculades a escoles ordinàries i a centres educatius especials.
- Dades disponibles sobre l'àmbit sociolaboral, ocupacional i capacitació post-obligatòria, de l'Observatori de Treball i Mercat Productiu, de Centres Especials de Treball i Centres Ocupacionals de Sant Sadurní d'Anoia o que donin cobertura referents a la inserció sociolaboral i ocupacional de la població amb discapacitat.
- Dades sobre habitatge adaptat i serveis residencials que donin cobertura a la població de Sant Sadurní d'Anoia.
- Dades de Mobilitat, transport i espai urbà.
- Altres dades d'interès recopilades durant el treball de camp.

3.1.3. Fase 2: Aproximació qualitativa i participativa

L'aproximació metodològica plantejada tant a la diagnosi com al pla d'acció es basa en **tècniques d'investigació participatives** per explorar l'impacte de les entitats al territori i aprofundir en les necessitats i demandes. D'acord amb el principi de participació, aquest aprofundiment es porta a terme mitjançant **tècniques qualitatives** com ara grups de discussió o entrevistes semiestructurades.

Inicialment, el plantejament s'ha realitzat a partir de grups de discussió/focals que s'han concretat amb l'ens municipal i la Diputació de Barcelona sota dos criteris principals:

- **Perfils dels col·lectius.** S'ha de tenir en consideració els perfils perquè tothom quedi representat a l'hora de participar a la diagnosi. En aquest sentit, es planteja que participin els diferents agents que interactuen en l'àmbit de la discapacitat: des de les pròpies persones amb discapacitat i les seves famílies, a representants d'entitats de l'àmbit, com representants tècnics i polítics de l'administració local.
- **Àmbits d'actuació.** Els àmbits d'expertesa que s'han cobert a través de les entrevistes són els següents: vida autònoma, benestar i salut, i participació social i comunitària.

D'acord amb aquesta aproximació qualitativa, les diferents tècniques emprades poden tenir les següents lògiques d'extracció i recollida d'informació:

- **Grups de discussió** de persones amb discapacitat, familiars o membres d'entitats i ens especialitzats. La finalitat és conèixer quin és l'estat de la qüestió en l'àmbit de la discapacitat al municipi des de la mirada de la ciutadania i del tercer sector/entitats no lucratives, identificar els serveis i recursos desplegats que ofereixen les entitats i rep la ciutadania, i identificar les necessitats i demandes.
- **Aproximació qualitativa per tal d'extreure informació a experts/tes i referents claus per incorporar la seva visió** sobre la realitat de la població amb discapacitat, els factors contextuals i els serveis i recursos disponibles del model estratègic a desenvolupar al municipi. Exemples en serien càrrecs polítics/tècnics amb relació amb l'àmbit de la discapacitat o alguna de les esferes/àmbits d'actuació a treballar.

3.1.4. Fase 3: Elaboració d'una guia/mapa d'entitats, serveis i recursos

La Guia/Mapa d'entitats, serveis i recursos consisteix en un recull on es detallen dades de les entitats vinculades a l'àmbit de la discapacitat per facilitar als usuaris i usuàries l'obtenció

d'informació i el coneixement dels recursos i serveis disponibles a una zona d'actuació determinada.

3.1.5. Fase 4: Anàlisi, redacció i presentació primera versió del document

Finalitzada la fase de recollida d'informació, l'elaboració de resultats és una fase transversal que aborda gairebé tot el procés. En aquesta fase es realitza l'**anàlisi de la informació** recopilada, de manera conjunta i integrada, per redactar un document final amb els resultats de la diagnosi i les propostes de les línies estratègiques.

3.1.6. Fase 5. Disseny del pla d'acció

La fase de disseny del pla d'actuació concentra el desenvolupament del treball de camp a l'hora d'aconseguir la informació necessària per definir les actuacions a incorporar al pla.

L'obtenció d'informació per a la definició de les actuacions que formen part del pla requereix quatre accions:

- 1) Presentació breu dels resultats i línies estratègiques a treballar al Grup Motor.
- 2) Dinàmica participativa amb un conjunt de persones expertes, per dissenyar les línies estratègiques i grans actuacions derivades
- 3) Validació de les línies estratègiques i actuacions amb el Grup Motor.
- 4) Disseny tècnic de les propostes a incorporar. Feina interna de consultoria per definir actuacions específiques que marquin un full de ruta concís a desenvolupar al municipi.

3.1.7. Fase 6. Redacció, validació i presentació.

Finalment, amb les actuacions ja definides, es redacta l'informe de pla d'actuació, durant els mesos de juny, juliol, setembre i octubre de 2023.

La seva presentació i lliurament a l'equip es duu a terme durant el mes de novembre de 2023.

3.2. Descripció dels mecanismes de participació

Paral·lelament a l'organització metodològica de la planificació, s'han constituït els organismes i mecanismes de participació que han garantit el correcte desenvolupament i

desplegament de la planificació. Són organismes que compten amb **la participació tècnica i estratègica de la Diputació de Barcelona i la Fundació Pere Tarrés com a consultora adjudicatària de l'assessorament i diferents agents del territori, depenent de les seves funcions.**

- Una **comissió tècnica** que vetlla per la correcta operativa i implementació metodològica i tècnica del pla d'acció integral, i dona suport en determinades actuacions com a agent clau amb expertesa i coneixement de la població amb discapacitat del territori. Un cop formada la comissió, se celebra una reunió inicial que permet efectuar una primera recollida d'informació i planificar el procés d'elaboració de la planificació.

Taula 1. Perfils de la Comissió Tècnica

Perfil	Organisme
Treballadora Social	Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia
Tècnica d'Igualtat	Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia

Font: Elaboració Pròpia

- Un **grup motor**, que promou el desplegament de l'estratègia (objectius i actuacions), i vetlla per l'acompliment de l'estructura organitzativa del Pla. Aquest òrgan s'encarrega de supervisar els resultats elaborats a la planificació, així com també de generar un feedback constant i permanent sobre l'evolució del projecte.

Taula 2. Membres del Grup Motor

Tècnica de Salut Pública de l'Ajuntament
Mare de persona amb discapacitat
Mare de persona amb discapacitat
Mare de persona amb discapacitat
Mare de persona amb discapacitat
Dona amb discapacitat i mare d'infants amb discapacitat
Tècnica d'Igualtat de l'Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia.
Treballadora Social de l'Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia.
Treballadora social de l'ABS
Infermera comunitària

Font: Elaboració Pròpia

En relació a les **tècniques qualitatives** s'han realitzat 3 grups focals i 15 entrevistes. A l'informe executiu es pot trobar una versió de la metodologia emprada a les sessions per dinamitzar-les.

A la següent taula es detalla el perfil de les persones entrevistades:

Taula 3. Persones entrevistades

SERVEI	CÀRREC	DATA
Esports	Tècnica d'Esports	05/07/23
Fundació Pro Penedès	Tècnica d'Orientació Laboral	07/09/23
Residència Font Santa	Direcció	12/09/23
Habitatge i participació	Cap d'Habitatge i Participació Ciutadana	27/09/23
Acció Social	Regidora	23/10/23
Acció Social	Cap de Serveis Socials	23/10/23
Serveis Socials	Treballadora Social	23/10/23
Serveis Socials	Tècnica d'Igualtat	23/10/23
Entrem Coop	Directora Àrea d'Atenció a les Persones	27/10/23
Serveis Socials	Treballadora Social	30/10/23
Serveis Socials	Tècnica d'Igualtat	30/10/23
Fundació L'Espiga	Treballadora Social CDIAP	02/11/23
Fundació Mas Albornà	Directora del servei d'habitatge	03/11/23
EAP	Psicopedagogues	10/11/23

Font: Elaboració Pròpia

Les dinàmiques participatives tenien com a objectiu general recopilar informació a partir de la reflexió dels principals agents implicats sobre els punts claus de l'estudi.

A la següent taula es poden veure les 3 sessions grupals realitzades:

Taula 4. Grups Focals realitzats segons àmbit treballat

ÀMBIT	PARTICIPANTS	FOCUS
1. Autonomia personal: àmbit educatiu, sociolaboral, habitatge, mobilitat i accessibilitat.	Persones amb discapacitat i les seves famílies, representants d'entitats i personal tècnic	Tots tipus de discapacitats
2. Benestar social, comunitari i salut	Persones amb discapacitat i les seves famílies, representants d'entitats i personal tècnic	Tots tipus de discapacitats
3. Lleure i oci	Persones amb discapacitat i les seves famílies, representants d'entitats i personal tècnic	Tots tipus de discapacitats

Font: Elaboració Fundació Pere Tarrés.

3.3. Anàlisi del procés participatiu en perspectiva de gènere

Els processos participatius haurien de ser, en teoria, un reflex de la societat a la que han de representar. Fent un anàlisi bàsic, doncs, de les persones que han participat en les sessions de treball del pla d'actuació s'hauria d'inferir que la discapacitat afecta gairebé de forma exclusiva a les dones, ja que totes les persones participants (persones amb discapacitat, familiars i entitats) ho eren. Evidentment, es tracta d'un biaix, doncs les dades generals apunten a que la discapacitat afecta tant a homes com a dones arreu de Catalunya. L'explicació més plausible d'aquest fet remet a la **feminització de les cures**, és a dir, són les dones les que majoritàriament es fan càrrec de l'atenció de les persones amb discapacitat de la seva família. Això vol dir que les tasques de cures en l'àmbit de la discapacitat continuen recaient sobre les dones, principalment mares, cosa que les obliga a renunciar a les seves carreres professionals amb conseqüències tan greus com un possible empobriment econòmic del nucli familiar o fins i tot una dependència econòmica de la dona respecte d'una parella que exerceix de sustentador de l'economia familiar. Un repartiment estereotipat de tasques en l'àmbit familiar contribueix també a configurar unes relacions desiguals i injustes.

Aquesta situació ha comportat, per una banda, que les dones puguin participar amb coneixement de causa en un procés com aquest i, per altra banda, a tenir temps disponible

per acudir a les sessions, ja que moltes d'elles no treballen per poder exercir les tasques de cures.

Cal remarcar que les persones amb discapacitat que han participat del procés, tot i que han sigut poques, també eren totes dones.

L'alta participació de dones cuidadores o amb discapacitat també ens dona una imatge de l'apoderament que aquestes tenen a l'hora de lluitar per la visibilització de la realitat de les persones amb discapacitat així com per aconseguir canvis socials que impliquin una millora del benestar d'aquestes persones.

Aquest fenomen es reproduïx també en l'àmbit laboral, en les **professions feminitzades**, que acostumen a ser aquelles que es dediquen a les cures professionalitzades. Així s'ha pogut observar en les sessions i entrevistes on totes les persones amb responsabilitat tècnica i representants d'entitats que han participat en el procés han sigut dones.

La qüestió més greu que vincula el gènere i la discapacitat, però, continua sent un tema pendent. Les dones es troben en una problemàtica de **doblet invisibilització** quan són víctimes de violència masclista, i d'una **doblet càrrega de treball** quan han d'exercir de cuidadores i alhora treballar fora de casa. Davant d'aquestes problemàtiques ens trobem que, no només no existeixen a Sabadell serveis ni recursos específics, sinó que ni tan sols es disposa de dades sobre les dones amb discapacitat i víctimes de violència masclista que son ateses des dels serveis socials municipals. A més, a nivell de Catalunya, la falta d'informació disgregada per sexes en el conjunt de dades sobre discapacitat dificulta la possibilitat d'obtenir una imatge més detallada de la situació de les dones amb discapacitat.

Finalment, cal també esmentar un fet que, tot i que podria ser resultat també d'algun biaix, en principi s'ha de considerar un èxit. I és que, segons dades de la Secretaria Tècnica del Servei d'Acció Social, no hi ha hagut cap persona amb discapacitat o familiar de persona amb discapacitat que hagi manifestat la seva voluntat de participar en el procés i no hagi pogut per motius de càrregues familiars o necessitat d'adaptacions en l'espai i horari de celebració de les sessions.

Finalment, cal esmentar un fet que, tot i que podria ser resultat també d'algun biaix, en principi s'ha de considerar un èxit. I és que, segons dades del Servei d'Acció Social, no hi ha hagut cap persona amb discapacitat o familiar de persona amb discapacitat que hagi manifestat la seva voluntat de participar en el procés i no hagi pogut per motius de càrregues familiars o necessitat d'adaptacions en l'espai o horari de celebració de les sessions.

4. RESULTATS DE L'ANÀLISI QUANTITATIU

En aquest apartat s'analitzen les dades disponibles referents a la població amb discapacitat de Sant Sadurní d'Anoia. L'estadística sobre la població amb discapacitat de Catalunya és fruit de l'explotació d'una base de dades que es nodreix de la informació registrada als serveis de valoració i orientació dependents de la Direcció General de Protecció Social.

El certificat de reconeixement de discapacitat el poden sol·licitar *les persones que presenten malalties congènites o adquirides que originen deficiències de caràcter previsiblement permanent i comporten una restricció o absència de la capacitat per realitzar les activitats de la vida diària, en la forma o dins del marge que es considera normal. Aquestes malalties han d'estar prèviament diagnosticades pels organismes competents i documentades*¹.

A partir d'un **grau del 33%** es considera que una persona és legalment discapacitada i aquest certificat li **facilita l'accés a diversos drets, serveis, programes i prestacions que tenen com a objecte compensar els desavantatges socials derivats de la discapacitat o de les barreres socials que limiten la participació plena i efectiva en la societat** ².

Cal assenyalar que **no totes les persones amb una malaltia congènita o adquirida demanen aquest certificat**. Generalment aquest certificat es sol·licita quan la persona considera que li aportarà algun tipus de benefici o és porta d'entrada per accedir algun servei o prestació. Malgrat que aquestes dades **no són exhaustives** de totes les persones amb discapacitat, són les úniques disponibles recents que permeten una aproximació quantitativa a aquesta població.

Nombre i evolució de la població amb certificat de reconeixement de discapacitat de Sant Sadurní d'Anoia.

El municipi de Sant Sadurní ha registrat el 2022 una població total de 12.863 habitants, dels quals 825 són persones amb certificat de reconeixement de discapacitat, el que representa un 6,4% de la població total del municipi.

A la franja de 0 a 64 anys es registren al 2022 un total de 498 persones. El pes relatiu respecte al conjunt de la població de 0 a 64 anys (10.569) és menor, situant-se en el 4,7%.

Si es comparen les taxes de població de 0 a 64 anys de les persones amb certificat de

¹ Web del Departament de Drets Socials.

https://dretssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematicos/persones_amb_discapacitat/estadistiquesdiscapacitat/2022/
[Data de Consulta 15 de juny de 2023]

² Web del Departament de Drets Socials.

https://dretssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematicos/persones_amb_discapacitat/estadistiquesdiscapacitat/2022/
[Data de Consulta 15 de juny de 2023]

reconeixement de discapacitat de Sant Sadurní d'Anoia amb els àmbits territorials supramunicipals als que pertany, és a dir, amb dades territorials de la comarca de l'Alt Penedès i amb el total de Catalunya, el percentatge del municipi, situat en el 4,7%, és inferior al del seu entorn (5,2% a l'Alt Penedès) i al del conjunt del país (a Catalunya un 5,5%). Si es centra la mirada en la taxa de població total, de nou, trobem que el municipi té un percentatge més baix de persones amb discapacitat que el seu entorn (territorial i autonòmic): el percentatge de Sant Sadurní d'Anoia (6,4%) també és més baix en relació a la comarca de l'Alt Penedès (7,3%) i a Catalunya (8,2%).

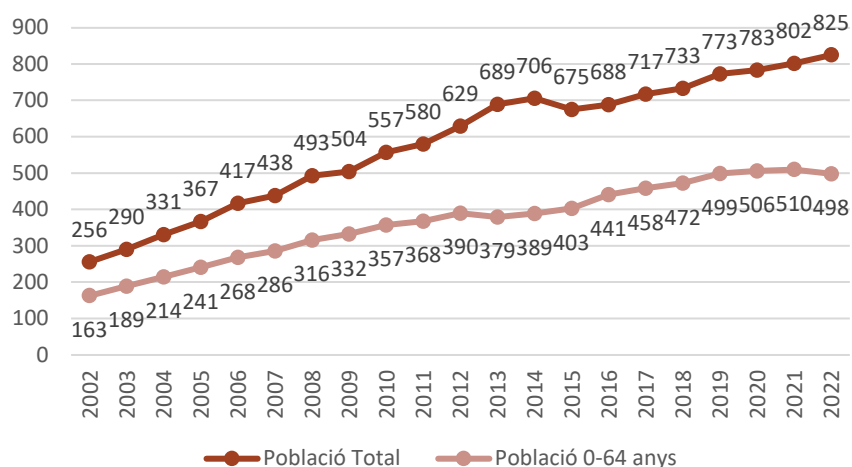
Taula 5. Població total i de 0-64 anys amb certificat de reconeixement de discapacitat a Sant Sadurní d'Anoia, Alt Penedès i Catalunya, durant l'any 2022

	Població total	Població de 0-64 anys	Població total amb discapacitat	Població 0-64 anys amb discapacitat	Població total amb discapacitat %	Població 0-64 anys amb discapacitat %
Sant Sadurní d'Anoia	12.863	10.569	825	498	6,4%	4,7%
Alt Penedès	110.929	90.872	8.052	4.750	7,3%	5,2%
Catalunya	7.792.611	6.290.816	660.476	348.702	8,5%	5,5%

Font: Elaboració Fundació Pere Tarrés a partir de dades del Departament de Drets Socials, 2023.

Les dades disponibles de l'evolució entre els darrers 20 anys (des de 2002 al 2022) mostren que, el nombre de persones amb certificat de reconeixement de discapacitat – tant en el seu conjunt com a la franja de 0 a 64 anys – està marcat per un creixement suau i constant.

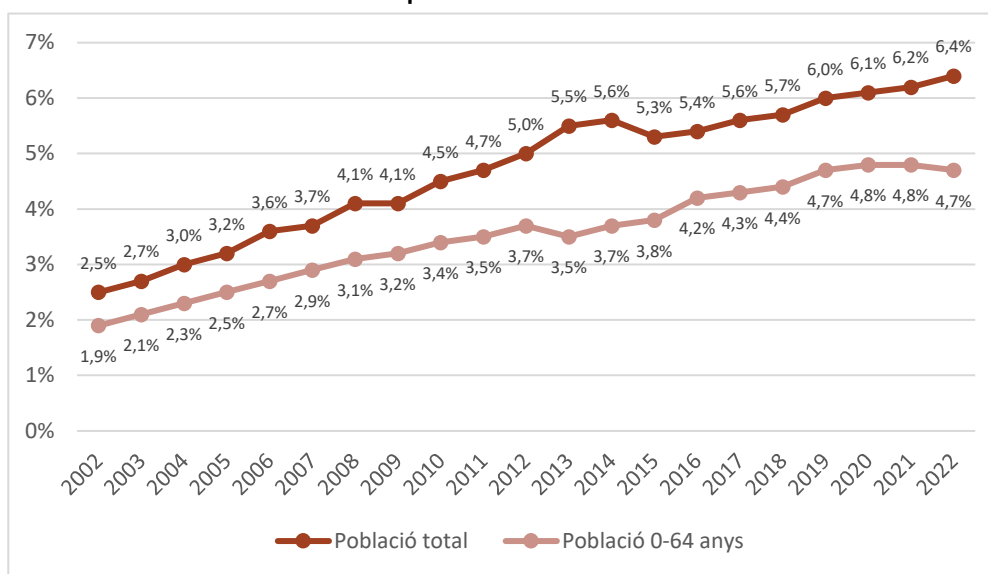
Gràfic 1. Evolució de les persones amb certificat de reconeixement de discapacitat a Sant Sadurní d'Anoia del 2002 al 2022

Font: Elaboració Fundació Pere Tarrés a partir de les dades del Departament de Drets Socials.

A continuació es mostra com la taxa de discapacitat ha anat augmentat paulatinament tant pel conjunt total de la població de Sant Sadurní d'Anoia com per la franja d'edat de 0 a 64 anys. Tal i com mostra el gràfic 2, al 2002 el conjunt de la població amb certificat de reconeixement de discapacitat representava el 2,5% de la ciutadania de Sant Sadurní d'Anoia, mentre que vint anys més tard, al 2022, representa el 6,4%, essent el percentatge més elevat dels 20 anys. En el cas de la franja de 0 a 64 anys, ha passat del 1,9% de la població al 4,7%, mantenint-se en un percentatge estable des de 2019.

Gràfic 2. Evolució de la taxa de discapacitat a Sant Sadurní d'Anoia 2012-2022

Font: Elaboració Fundació Pere Tarrés a partir del Padró continu, 2022. IDESCAT. Departament de Drets Socials, 2023.

Característiques sociodemogràfiques de la població amb discapacitat de Sant Sadurní d'Anoia.

Quan s'analitzen les dades per sexes, s'observa que el municipi de Sant Sadurní d'Anoia compta amb una proporció similar d'homes i dones amb certificat de reconeixement de discapacitat (50,2% homes i 49,8% dones), una tendència que també és present en el cas de la comarca de l'Alt Penedès però que s'inverteix a Catalunya (48,5% homes i 51,5% dones).

Taula 6. Comparativa de la població total de Sant Sadurní d'Anoia, Alt Penedès i Catalunya amb certificat de reconeixement de discapacitat segons sexe a l'any 2022

	Sant Sadurní d'Anoia		Alt Penedès		Catalunya	
	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%
Homes	414	50,2%	4.030	50,0%	320.263	48,5%
Dones	411	49,8%	4.022	50,0%	340.213	51,5%
Total	825	100,0%	8.052	100,0%	660.476	100,0%

Font: Elaboració Fundació Pere Tarrés a partir de dades del Departament de Drets Socials, 2023.

El 6,7% de la població amb certificat de reconeixement de discapacitat són menors de 0 a 15 anys, proporció la gairebé igual que la de la comarca de l'Alt Penedès (6,6%) i superior respecta a la de Catalunya en conjunt (5,1%). En canvi, les persones grans (de 65 anys o més), a Sant Sadurní i a l'Alt Penedès representen aproximadament el 40% (Sant Sadurní un 39,7% i a l'Alt Penedès un 41,0%), mentre que a la resta de Catalunya el percentatge arriba als 47,2%.

Pel que fa al col·lectiu de persones d'entre 16 a 64 anys, a Sant Sadurní representa més de la meitat de la població 53,7%, mentre que a l'Alt Penedès és un punt percentual inferior (52,4%) i a Catalunya no supera el 50% (47,7%).

Taula 7. Comparativa de la població de Sant Sadurní d'Anoia, Alt Penedès i Catalunya amb certificat de reconeixement de discapacitat segons edat a l'any 2022

	Sant Sadurní d'Anoia		Alt Penedès		Catalunya	
	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%
De 0 a 15 anys	55	6,7%	530	6,6%	33.434	5,1%
De 16 a 44 anys	133	16,1%	1.299	16,1%	97.350	14,7%
De 45 a 64 anys	310	37,6%	2.921	36,3%	217.918	33,0%
De 65 a 74 anys	158	19,2%	1.553	19,3%	128.563	19,5%
75 anys i més	169	20,5%	1.749	21,7%	183.211	27,7%
Total	825	100%	8.052	100%	660.476	100%

Font: Elaboració Fundació Pere Tarrés a partir de dades del Departament de Drets Socials, 2023.

Analitzant la taxa de discapacitat³ per franges d'edat, a Sant Sadurní d'Anoia només un 2,5% de la població d'entre 0 a 15 anys tenen certificat de reconeixement de discapacitat. A la taula destaca que, a partir dels 65 anys, la taxa de discapacitat augmenta i es situa per sobre del 10% de la població, situant la franja de 65 a 74 anys en el 13,2%, i per l'agrupació de 75 anys o més, en un (15,5%) respecte a la població total. Si es compara la taxa amb la resta de territoris, es pot apreciar com els percentatges són inferiors a la comarca i a la resta del territori català.

³ La taxa de discapacitat = nombre de persones amb discapacitat/població total (segons variable) al municipi.

Taula 8. Taxa de discapacitat per sexes i edats (grans grups). Comparativa territorial a l'any 2022.

	Sant Sadurní d'Anoia	Alt Penedès	Catalunya
Homes	6,5%	7,3%	8,4%
Dones	6,3%	7,3%	8,6%
Total	6,4%	7,3%	8,5%
De 0 a 15 anys	2,5%	2,8%	2,8%
De 16 a 44 anys	3,0%	3,4%	3,5%
De 45 a 64 anys	7,8%	8,7%	9,6%
De 65 a 74 anys	13,2%	14,7%	17,0%
75 anys i més	15,5%	18,4%	24,6%
Total	6,4%	7,3%	8,5%

Font: Elaboració Fundació Pere Tarrés a partir del Padró continu, IDESCAT i dades del Departament de Drets Socials, 2023.

Les discapacitats segons tipus, grau i nivells d'autonomia

La realitat de les persones amb certificat de reconeixement de discapacitat és molt diversa i variada. Les diferències i necessitats d'aquestes estan fortament influenciades pel tipus i el nombre de discapacitats que es tenen. En concret, les dades identificades del Departament de Drets Socials sobre els tipus de discapacitat es divideixen en sis categories: física (motora i no motora), sensorial (visual i auditiva), intel·lectual i problema de salut mental.

És important destacar que en el conjunt d'aquest apartat s'ha pres com a referència només el total de la població amb discapacitat sense disgregar ja que la Generalitat de Catalunya no ha facilitat la informació detallada per sexes i edats a nivell municipal.

A Sant Sadurní d'Anoia s'ha identificat que la major part de la població amb certificat de reconeixement de discapacitat (53,2%) té reconeguda una discapacitat física (motora i no motora). En segon lloc, es troben les persones amb certificat de reconeixement de discapacitat per problema de salut mental (16,1%), seguides per les persones amb certificat de reconeixement de discapacitat intel·lectual (13,2%). Les persones amb certificats de reconeixement de discapacitat sensorials, ja siguin visuals o auditives, representen un 12,8% dels casos.

Comparativament, la presència de persones amb certificat de reconeixement de discapacitat

física al municipi de Sant Sadurní d'Anoia amb la comarca i el territori català és 1,5 punts percentuals superiors la municipi.

Hi ha menys persones amb certificat de reconeixement de discapacitat per trastorn mental a Sant Sadurní d'Anoia (16,1%) que a l'Alt Penedès (17,4%) o Catalunya (18,9%). En canvi, la població amb certificat de reconeixement de discapacitat intel·lectual tenen major presència a l'Alt Penedès (13,6%) que al municipi (13,2%) i a Catalunya (11,9%).

Taula 9. Població de Sant Sadurní d'Anoia amb certificat de discapacitat segons tipus a l'any 2022

	Sant Sadurní d'Anoia		Alt Penedès		Catalunya	
	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%
Física motora	294	35,6%	2.781	34,5%	217.940	33,0%
Física no motora	145	17,6%	1.376	17,1%	133.234	20,2%
Total física	439	53,2%	4.157	51,6%	351.174	53,2%
Visual	54	6,5%	474	5,9%	34.910	5,3%
Auditiva	52	6,3%	441	5,5%	35.643	5,4%
Total sensorial	106	12,8%	915	11,4%	70.553	10,7%
Intel·lectual	109	13,2%	1.093	13,6%	78.784	11,9%
Problema salut mental	133	16,1%	1.402	17,4%	124.925	18,9%
Físics-Intel·lectuals	2	0,2%	25	0,3%	7.728	1,2%
No consta	36	4,4%	459	5,7%	27.243	4,1%
Invalidesa	-	-	-	-	10.886	1,6%
Total	825	100,0%	8.052	100,0%	660.476	100,0%

Font: Elaboració Fundació Pere Tarrés a partir de dades del Departament de Drets Socials, 2023.

El grau de discapacitat també és un element clau a l'hora d'estudiar aquesta població i les seves necessitats. En concret, existeixen tres grups segons el reconeixement del grau de discapacitat⁴:

- Grau de discapacitat entre el 33% i el 64%, en el qual hi ha persones amb discapacitat que tenen un nivell d'autonomia personal prou important per inserir-se social i laboralment, si més no en un sistema de treball protegit.
- Grau de discapacitat entre el 65% i el 74%, corresponent a persones que, en termes generals, presenten més dificultats per aconseguir una plena integració social i laboral.

⁴ Web del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

https://dretssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematics/persones_amb_discapacitat/estadistiquesdiscapacitat/2022/
[Data de Consulta 15 de juny de 2023]

- Grau de discapacitat igual o superior al 75%, registra persones molt afectades que són susceptibles de requerir suports especialitzats per a la integració social.

A Sant Sadurní d'Anoia, el 67,6% de les persones amb certificat de reconeixement de discapacitat tenen un grau de discapacitat d'entre el 33% i el 64%. D'aquesta forma, la gran majoria de les persones amb certificat de reconeixement de discapacitat del municipi tenen un nivell d'autonomia personal que els permet la inserció plena amb els suports adequats. Es tracta d'un punt percentual superior al total de la comarca (66,4%), però sis punts per sobre del conjunt de Catalunya (60,5%), el que pot associar-se a la menor edat de la població amb certificat de reconeixement de discapacitat.

La població que supera el grau de discapacitat del 65% a Sant Sadurní d'Anoia és del 32,4%. El 18,9% té un grau de discapacitat d'entre el 65% i el 74% i el 13,5% del 75% o més.

La distribució d'aquests percentatges, en comparació amb la comarca és similar en les dues agrupacions, però en canvi, pel total de Catalunya els percentatges es distancien en almenys 3 punts percentuals (4 punts percentuals pel que fa al grau de 65% a 74% i per al 75% o més, en gairebé 3 punts percentuals).

Taula 10. Comparativa de la població de Sant Sadurní d'Anoia amb certificat de discapacitat segons grau a l'any 2022

	Sant Sadurní d'Anoia		Alt Penedès		Catalunya	
	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%
Del 33% al 64%	558	67,6%	5.349	66,4%	399.316	60,5%
Del 65% al 74%	156	18,9%	1.583	19,7%	153.827	23,3%
75% i més	111	13,5%	1.120	13,9%	107.333	16,3%
Total	825	100,0%	8.052	100,0%	660.476	100,0%

Font: Elaboració Fundació Pere Tarrés a partir del Padró continu, 2022. IDESCAT i Departament de Drets Socials, 2023.

Sobre el total de població es pot calcular la taxa de prevalença de les discapacitats per tipus i graus a Sant Sadurní d'Anoia. Aquest càlcul segons el tipus de discapacitat indica que 3,4 de cada 100 persones del municipi té certificat de reconeixement de discapacitat física, principalment motora. És una taxa lleugerament inferior que a la comarca (3,7) i que en el conjunt de Catalunya, on s'identifiquen 4,4 de cada 100 persones en situació de discapacitat física.

Pel grau de reconeixement de discapacitat, 4,3 de cada 100 persones a Sant Sadurní

d'Anoia té un grau de discapacitat del 33 al 64% i 2 de cada 100 supera aquest llindar, és a dir, té una discapacitat igual o superior al 65%, presentant dificultats més severes i complexes que condicionen les seves possibilitats d'inserció comunitària i exigeixen majors recursos i suports.

Taula 11. Taxa de discapacitat per tipus i grau. Comparativa territorial. Any 2022

	Sant Sadurní d'Anoia	Alt Penedès	Catalunya
Física motora	2,3	2,5	2,8
Física no motora	1,1	1,2	1,7
Total física	3,4	3,7	4,4
Visual	0,4	0,4	0,4
Auditiva	0,4	0,4	0,5
Total sensorial	0,8	0,8	0,9
Intel·lectual	0,8	1,0	1,0
Malaltia mental	1,0	1,3	1,6
Físics-Intel·lectuals	0,0	0,0	0,1
<i>No consta</i>	0,3	0,4	0,3
<i>Invalidesa</i>	6,4	7,3	8,5
Total			
Del 33% al 64%	4,3	4,8	5,1
Del 65% al 74%	1,2	1,4	2,0
75% i més	0,9	1,0	1,4
Total	6,4	7,3	8,5

Font: Elaboració Fundació Pere Tarrés a partir del Padró continu, 2022. IDESCAT i Departament de Drets Socials, 2023.

De les dades analitzades sobre la discapacitat, dos elements que ajuden a conèixer les necessitats de les persones amb certificat de reconeixement de discapacitat pel que fa a la seva autonomia són el fet de si la persona té dificultat de mobilitat amb els transports col·lectius i la necessitat de comptar amb una tercera persona.

Pel que fa a la dificultat de mobilitat es relaciona amb la possibilitat de fer servir els transports col·lectius i s'avalua a partir de les dificultats de la persona amb limitacions de caràcter físic, però també de la població amb conductes "agressives" o "molestes". Per altra banda, en el cas de la necessitat de tercera persona, es realitza una avaluació tenint en compte les possibilitats de la persona quan s'ha de desplaçar, en la cura de sí mateixa, en la comunicació amb altres, en altres activitats de la llar i en el seu perfil d'adaptació personal i social. A Sant Sadurní d'Anoia, el 12,7% de les persones amb certificat de reconeixement de discapacitat té dificultats de mobilitat.

Taula 12. Comparativa de la població total amb certificat de discapacitat amb dificultat de mobilitat i necessitat d'una tercera persona, l'any 2022

	Població total amb discapacitat	Amb dificultat de mobilitat	Amb dificultat de mobilitat (%)
Sant Sadurní d'Anoia	825	105	12,7

Font: Elaboració Fundació Pere Tarrés a partir de dades del Departament de Drets Socials, 2023.

Aproximació a altres dades d'interès sobre la discapacitat al territori

Educació

En aquest apartat s'analitzen les dades facilitades pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya referents a la població amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE). Segons el Departament d'Educació, els infants amb NESE *s'identifiquen i s'avaluen considerant el funcionament de l'alumne dins del seu context educatiu, independentment de la seva condició personal i social, amb l'objectiu de proporcionar-li els suports necessaris per afavorir-ne l'aprenentatge en condicions d'equitat.*⁵

Aquestes dades no són representatives de la població en edat escolar amb reconeixement de discapacitat, ja que incorporen també altres casuístiques vinculades a les necessitats socioeconòmiques de la família. Tot i així, s'ha valorat analitzar les dades de NESE davant la impossibilitat d'accedir a les dades NEE (alumnat amb necessitats educatives especials), que serien més representatives de la situació actual de la població amb discapacitat del territori.

A continuació es relacionen els centres educatius del municipi:

⁵ <https://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/diversitat-i-inclusio/atencio-educativa-als-alumnes/nese/>

Taula 13. Centres Educatius a Sant Sadurní d'Anoia.

Etapa educativa	Centre Educatius
1r Cicle Educació Infantil*	Escola bressol municipal La Fil·loixereta
	Escola bressol municipal L'Espurna
	Col·legi Sant Josep
2n Cicle Educació Infantil	Institut-Escola Jacint Verdaguer
	Escola La Pau
	Col·legi Sant Josep
Educació Primària	Institut-Escola Jacint Verdaguer
	Escola Vedruna Sant Sadurní d'Anoia
	Escola La Pau
	Col·legi Sant Josep
Educació Secundària	Institut-Escola Jacint Verdaguer
	IES Escola Intermunicipal del Penedès
	Col·legi Sant Josep
Altres	Escola de Música Municipal
	Escola Agrària de Viticultura i Enologia Mercè Rossell i Domènech
	Centre de formació d'adults

Font: Elaboració Fundació Pere Tarrés a partir de dades de l'Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia, 2023.

A continuació es pot veure l'alumnat amb NESE a Sant Sadurní d'Anoia, la comarca de l'Alt Penedès i el total registrat a Catalunya.

Taula 14. Alumnat amb NEE-NESE als cicles obligatoris de l'etapa educativa, el curs 2022-2023.

Etapa educativa	Sant Sadurní d'Anoia		Taxa Sant Sadurní d'Anoia	Alt Penedès		Taxa Alt Penedès	Catalunya		Taxa Catalunya
	NESE	Total	%	NESE	Total	%	NESE	Total	%
1r Cicle Educació Infantil*	2	164	1,2	24	1.277	1,9	2.365	77.275	3,06
2n Cicle Educació Infantil	64	400	16,0	490	2.971	16,5	40.279	191.950	21,0
Educació Primària	147	1.114	13,2	1.211	7.336	16,5	111.538	457.503	24,4
Educació Secundària	315	1.419	22,2	1.325	5.593	23,7	88.340	344.565	25,6

Font: Elaboració Fundació Pere Tarrés a partir de dades del Departament d'Educació, 2023

Segons l'Anuari estadístic de Catalunya, **l'escola Delta-Espiga** és l'únic centre d'educació especial concertada amb el Departament d'Educació a la comarca de l'Alt Penedès (situada a Vilafranca del Penedès) amb 42 alumnes i 17 professors. La composició de la plantilla actual de professionals està formada per 9 mestres d'educació especial (tutores), 6 educadores, 2 fisioterapeutes, 1 logopeda i 1 psicopedagoga.⁶

Aquest centre⁷ atén nens i nenes de la comarca que presenten necessitats educatives especials greus i permanents i en alguns casos no poden ser atesos a l'escola ordinària. Requereixen el reconeixement de disminució elaborat pel CAD corresponent, i el dictamen de l'EAP considerant aquesta escola com a adequada. No es discrimina per tipus ni grau d'afectació, per tant, s'atenen infants, de 3 a 16-18 anys amb discapacitat intel·lectual, trastorns greus de la personalitat, paràlisi cerebral, pluridiscapacitat, etc.

A **l'Institut Alt Penedès** és on s'ofereix un programa de Formació PFI-IFE d'Auxiliar en vendes i atenció al públic, on treballen 4 orientadores educatives, 2 professores de FP i 2 Tècniques en Integració Social.

Per al les 8 escoles públiques es compta amb un total de 8 persones vetlladores durant el servei de menjador.

Inserció laboral, ocupacional i post-obligatòria

La normativa que protegeix els drets de les persones amb discapacitat estableix el dret al treball en condicions que garanteixin la igualtat de tracte i la no discriminació, i regula l'exercici d'aquest dret a través de l'ocupació ordinària, l'ocupació protegida i l'ocupació autònoma. Per assolir un progrés real com a societat cal avançar cap a la plena integració laboral de les persones amb discapacitat. I per aconseguir-ho, conèixer la situació d'aquest col·lectiu en el mercat laboral és un element fonamental.

A continuació s'han analitzat les dades d'inserció laboral de la població amb discapacitat. Donada la impossibilitat d'aconseguir dades més desagregades es proporciona informació del pla territorial de l'Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat de Catalunya a través de la publicació "Població amb discapacitat i treball Any 2022. Col·lectius socials"⁸. Posteriorment, s'observaran les dades del servei municipal d'ocupació a Sant Sadurní

⁶ <https://www.idescat.cat/indicadors/?id=aec&n=15717>

⁷ <https://fundacioespiga.com/serveis/escola-delta-espiga/>

⁸ https://observatorit treball.gencat.cat/web/.content/generic/documents/treball/col_lectius_socials/poblacio_amb_discapacitat_i_treball/poblacio_discapacitat_treball/Poblacio-amb-discapacitat-i-treball-2022.pdf

d'Anoia i, a continuació, dels recursos ocupacionals que treballen amb la població de discapacitat en el municipi de Sant Sadurní d'Anoia.

Les fonts estadístiques de les que es nodreix són les dades de contractació laboral i atur registrat elaborades per l'Observatori del Treball i Model Productiu, l'Estadística del mercat de treball de les persones amb discapacitat (INE i IDESCAT), la informació facilitada per l'Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia, i el Registre d'Entitats, Serveis i Establiments Socials de la Generalitat de Catalunya (RESES)⁹.

Taula 15. Perfil de la contractació de la població amb discapacitat declarada i de la població total al Penedès a 2022.

Pla Territorial	Contractes a persones amb discapacitat				Contractes totals			
	Valor	%	Var.	Var.	Valor	%	Var.	Var.
			Interanual absoluta	Interanual relativa			Interanual absoluta	Interanual relativa
Penedès	692	4,4	34	5,2	142.599	5	2.578	1,8
Total	15.626	100	1.382	9,7	2.838.575	100	66.022	2,4

Font: Observatori del Treball i Model Productiu a partir de les dades del SOC i del Servei Públic d'Ocupació Estatal

Taula 16. Perfil de la contractació de la població amb discapacitat declarada en CET i en mercat ordinari al Penedès a 2022.

Pla Territorial	Contractes a persones amb discapacitat				Contractes totals			
	Valor	%	Var.	Var.	Valor	%	Var.	Var.
			Interanual absoluta	Interanual relativa			Interanual absoluta	Interanual relativa
Penedès	432	4,3	5	1,2	260	4,7	229	12,6
Total	10.038	100	72	0,7	5.588	100	1.310	30,6

Font: Observatori del Treball i Model Productiu a partir de les dades del SOC i del Servei Públic d'Ocupació Estatal

Taula 17. Perfil de l'atur registrat de la població amb discapacitat declarada i del total a Penedès a 2022.

Pla Territorial	Contractes a persones amb discapacitat				Contractes totals			
	Valor	%	Var.	Var.	Valor	%	Var.	Var.
			Interanual absoluta	Interanual relativa			Interanual absoluta	Interanual relativa
Penedès	1.573	7,6	-209	-11,7	26.797	7,6	-5.011	15,8
Total	20.743	100	-3.092	-13	354.644	100	-82.522	-19

Font: Observatori del Treball i Model Productiu a partir de les dades del SOC i del Servei Públic d'Ocupació Estatal

Sobre les dades del servei d'Ocupació Municipal de Sant Sadurní facilitades, és a dir, sobre la prospecció a la **Xarxa Xaloc (Xarxes de Serveis Locals d'Ocupació)**, hi ha un total de 104 persones amb discapacitat demandants d'ocupació, on 11 d'aquestes tenen expedient

⁹https://dretssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematicos/serveis_socials/entitats_serveis_i_equipaments_socials/RESES/

actiu. D'aquestes un 45% són homes (5) i la el 55% dones (6). Hi ha un total de 29 ofertes de feina on s'indica el certificat de discapacitat, segons dades de març de 2023.

Serveis Prelaborals

Servei adreçat a totes aquelles persones en edat laboral (preferentment entre 16 i 50 anys), amb algun dels diagnòstics inclosos en la definició dels Trastorns Mentals Severes (TMS) o altres problemes de salut mental estabilitzades i compensades de la seva malaltia, amb un nivell de discapacitat moderat que permeti la possibilitat d'assolir els objectius d'aquest servei. Aquest recurs, que forma part de la Cartera de Serveis Socials de la Generalitat de Catalunya, promou la integració laboral de les persones amb trastorn mental mitjançant l'aprenentatge de les habilitats socials i laborals bàsiques durant un període de temps determinat.

A Sant Sadurní d'Anoia no hi ha cap servei prelaboral, però n'hi ha un a Vilafranca del Penedès que dona cobertura, gestionat per la cooperativa Entrem.

Centres especials de treball

Segons la Generalitat de Catalunya, *els centres especials de treball (CET) són empreses que asseguren un treball remunerat a les persones amb discapacitat i garanteixen la seva integració laboral. L'objectiu d'aquests centres és productiu, com el de qualsevol altra empresa, però la seva funció és social. Els CET compleixen amb dues finalitats: la primera es tracta d'assegurar un lloc de treball remunerat a persones amb discapacitat ajustant a les capacitats de les persones la prestació de serveis. La segona finalitat dels CET és la integració de persones amb discapacitat en el règim de treball ordinari. Per ser considerat CET, la plantilla del centre ha de comptar amb un mínim del 70 per cent de persones treballadores amb un grau de discapacitat igual o superior a un 33 per cent.*¹⁰

El Catàleg de serveis i productes dels centres especials de treball a Catalunya ofereix tota la informació per tal de localitzar aquestes empreses i disposar d'una descripció dels productes i serveis que ofereixen, per tal que les empreses ordinàries i l'administració pública considerin la possibilitat d'incorporar-les com a possibles proveïdors. D'aquesta manera, poden contribuir a la integració laboral de les persones amb discapacitat i facilitar, alhora, el compliment de les clàusules socials de la contractació pública i del compromís de

¹⁰Web del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya.

<https://treball.gencat.cat/ca/ambits/insercio-laboral-rmi-i-discapacitat/discapacitat/CET/> [Data de Consulta 11 de novembre de 2019]

reserva de compra social.¹¹

A l'any 2023, a Sant Sadurní d'Anoia no hi ha cap CET, però la comarca de l'Alt Penedès compta amb 3 CET segons el Catàleg de serveis i productes dels CETs a Catalunya, i ofereixen activitats tan diverses com serveis de consergeria i recepció, bugaderia i tintoreria industrial, neteja i manteniment d'edificis i locals, manteniment d'espais verds o jardineria, vivers, i activitats forestals i altres activitats comercials.

No obstant, identifiquem, amb les dades de participació de les entitats, les limitacions que s'esmenten a continuació:

Taula 18. Distribució de les persones treballadores dels Centres Especials de Treball, 2023

Centre Especial de Treball	NOU VERD, SCCL ¹²		FUNDACIÓ PRIVADA MAS ALBORNÀ		MÉS I MÉS SERVEIS, SCCL ¹³	
	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%
Capacitat de Servei	N/D	--	314	100	--	--
Llocs de treball	N/D	--	232	74	--	--
Persones residents Sant Sadurní d'Anoia	6	--	--	--	--	--
Lista d'espera	N/D		N/D		--	

Font: Fundació Pere Tarrés a partir de dades de les entitats i del registre de CET de la Generalitat de Catalunya.

Centres ocupacionals

Tal i com es defineix al web del Departament de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya, els centres ocupacionals són equipaments d'acolliment diürn que ofereixen atenció rehabilitadora i habilitadora a persones amb discapacitat intel·lectual en edat laboral amb l'objectiu de capacitar les persones beneficiàries perquè aconseguixin la màxima integració social a través de l'ocupació activa.¹⁴

A la següent taula es mostra la distribució de les places dels diferents centres ocupacionals

¹¹ Web del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya.

<https://treball.gencat.cat/ca/ambits/insercio-laboral-rmi-i-discapacitat/discapacitat/CET/cercador-cet/>

[Data de Consulta 11 de novembre de 2023]

¹² Aquest CET no té un nombre determinat de places, sinó que varia en funció dels serveis que s'estiguin prestant.

¹³ No ha sigut possible contactar amb l'empresa.

¹⁴ Web del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya.

https://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematicos/persones_amb_discapacitat/serveis_socials_per_a_persones_amb_discapacitat/serveis_per_a_persones_amb_discapacitat_intel_lectual/serveis_de_centres_occupacionals/ [Data de Consulta 11 de novembre de 2019]

per a persones amb discapacitat de la comarca de l'Alt Penedès registrades al RESES. En concret, es diferencia entre Servei ocupacional d'inserció (SOI) i Servei de teràpia ocupacional (STO).

La comarca de l'Alt Penedès disposa de 5 centres d'entitats privades d'iniciativa social, amb un total de 201 places. A Catalunya, el 92,2% del total de centres pertanyen a entitats privades d'iniciativa social. De les gairebé 13.500 places disponibles (13.459), només el 7,6% són d'entitat pública i la resta d'entitats privades d'iniciativa social (92,4%).

Taula 19. Distribució de centres i nombre de places de Centres ocupacionals durant l'any 2022

	Sant Sadurní d'Anoia		Alt Penedès		Catalunya	
	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%
Nombre de centres d'entitat privada d'iniciativa social	0	0	5	100%	306	92,2%
Nombre de centres d'entitat pública	0	0	0	0	26	7,8%
Total centres	0	0	5	100%	332	100%
Nombre de places d'entitat privada d'iniciativa social	0	0	201	100%	12.430	92,4%
Nombre de places d'entitat pública	0	0	0	0	1.029	7,6%
Total Places	0	0	201	100%	13.459	100

Font: Elaboració Fundació Pere Tarrés a partir de dades d'estadística de serveis socials bàsics de l'IDESCAT provinent del Departament Drets Socials, 2023.

La següent taula mostra la distribució de les places dels centres ocupacionals per a persones amb discapacitat que donen cobertura a Sant Sadurní d'Anoia registrades al RESES. En concret, les empreses registrades al RESES que ofereixen serveis de teràpia ocupacional i ocupacionals d'inserció són: Fundació Mas Albornà i Fundació l'Espiga.

Taula 20. Distribució de les places dels serveis ocupacionals d'inserció i de teràpia ocupacional de Sant Sadurní d'Anoia registrades al RESES actualment (setembre 2023)

	Mas Albornà		L'Espiga	
	Núm.	%	Núm.	%
Capacitat Servei SOI*	30	100%	10	100%
Places ocupades SOI	18	60%	1	10%
Places ocupades residents Sant Sadurní SOI	--	--	0	--
Capacitat Servei STO	104	100%	65	100%
Places ocupades STO	64	61,5%	35	53,8%

Places ocupades residents Sant Sadurní d'Anoia STO	1	0,09%	3	4,6%
Llista d'espera	N/D		0	

Font: Elaboració Fundació Pere Tarrés a partir de dades facilitades per els serveis de centres ocupacionals del municipi i de les memòries revisades i Registre d'Entitats, Serveis i Establiments Socials de la Generalitat de Catalunya.

Serveis Residencials

A Catalunya hi ha registrats un total de 129 centres residencials per a persones amb discapacitat, el 72,1% dels quals son centres pertanyents o adherits a entitats privades d'iniciativa social, mentre que un 20,1% són d'entitat pública i un 7,8% d'entitats d'iniciativa mercantil. Aquests centres ofereixen un total de 4.706 places al conjunt del país. Gairebé 2 de cada 3 places (3.080) provenen d'entitats amb iniciativa social, i una de cada quatre (24,2%) són d'entitat pública.

A l'Alt Penedès hi ha 4 centres amb 70 places d'entitats privades d'iniciativa social dels quals 3 centres i 37 places són a Vilafranca del Penedès, i 1 centre de 33 places a Subirats.

Taula 21. Distribució de centres i nombre de places de Centres residencials durant l'any 2022

	Sant Sadurní d'Anoia		Alt Penedès		Catalunya	
	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%
Nombre de centres d'entitat privada d'iniciativa mercantil	0	0	0	0%	10	7,8%
Nombre de centres d'entitat privada d'iniciativa social	0	0	4	100%	93	72,1%
Nombre de centres d'entitat pública	0	0	0	0%	26	20,1%
Total centres	0	0	4	100%	129	100
Nombre de places d'entitat privada d'iniciativa mercantil	0	0	0	0	485	10,3%
Nombre de places d'entitat privada d'iniciativa social	0	0	70	100%	3.080	65,4%
Nombre de places d'entitat pública	0	0	0	0%	1.141	24,2%
Total Places	0	0	70	100	4.706	100

Font: Elaboració Fundació Pere Tarrés a partir de Registre d'Entitats, Serveis i Establiments Socials de la Generalitat de Catalunya, 2023.

La taxa de cobertura a l'Alt Penedès és d'un 0,9% de places respecte a la població amb discapacitat, lleugerament per sobre de la taxa de Catalunya, que es situa en el 0,7%.

Taula 22. Taxa de cobertura de places de centre residencial per la població amb discapacitat a durant l'any 2022

	Sant Sadurní d'Anoia	Alt Penedès	Catalunya
Taxa de cobertura de places de centre residencial per la població amb discapacitat	0.0%	0,9%	0,7%

Font: Elaboració Fundació Pere Tarrés a partir de Registre d'Entitats, Serveis i Establiments Socials de la Generalitat de Catalunya, 2023.

Sobre les Llars Residencials, a Catalunya 9 de cada 10 centres són adscrits a entitats privades d'iniciativa social, amb un total de 4.564 places, un 85,1% del total de les 5.363 places.

A l'Alt Penedès la totalitat dels centres i places són d'entitats privades d'iniciativa social. 3 dels centres estan situats a Vilafranca del Penedès, i dues llars residencials a Les Cabanyes. Mentre que les 3 de Vilafranca tenen capacitat per 28 places, les de Les Cabanyes en registren un total de 31.

La taxa de cobertura a Catalunya, amb un 0,8% de places respecte a la població amb discapacitat, està lleugerament per sobre de la taxa de cobertura de l'Alt Penedès (0,7%).

Taula 23. Distribució de centres i nombre de places de Llars Residencials durant l'any 2022

	Sant Sadurní d'Anoia		Alt Penedès		Catalunya	
	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%
Nombre de centres d'entitat privada d'iniciativa mercantil	0	0	0	0%	11	3,4%
Nombre de centres d'entitat privada d'iniciativa social	0	0	5	100%	290	90,3%
Nombre de centres d'entitat pública	0	0	0	0%	20	6,3%
Total centres	0	0	5	100%	321	100%
Nombre de places d'entitat privada d'iniciativa mercantil	0	0	0	0%	378	7,0%
Nombre de places d'entitat privada d'iniciativa social	0	0	59	100%	4.564	85,1%
Nombre de places d'entitat pública	0	0	0	0%	421	7,9%
Total Places	0	100	58	100%	5.363	100%

Font: Elaboració Fundació Pere Tarrés a partir de Registre d'Entitats, Serveis i Establiments Socials de la Generalitat de Catalunya, 2023.

Taula 24. Taxa de cobertura de places de Llars residencials per la població amb discapacitat a Sant Sadurní d'Anoia, Alt Penedès i Catalunya durant l'any 2022

	Sant Sadurní d'Anoia	Alt Penedès	Catalunya
Taxa de cobertura de places de centre residencial per la població amb discapacitat	0,0%	0,7%	0,8%

Font: Elaboració Fundació Pere Tarrés a partir de Registre d'Entitats, Serveis i Establiments Socials de la Generalitat de Catalunya, 2023.

Per últim, només hi ha un centre de dia d'entitat privada d'iniciativa social que presti atenció especialitzada a l'Alt Penedès, amb capacitat per 18 persones. Del total de 63 centres de Catalunya, un 68,8% son d'entitats d'iniciativa social, i 3 de cada 10 (29,6%) son d'iniciativa pública. Pel que fa a les places, 1 de cada 4 és d'entitat pública (365), i un 69,9% d'entitat d'iniciativa social.

Taula 25. Distribució de centres i nombre de places de Centres de dia d'atenció especialitzada durant l'any 2022

	Sant Sadurní d'Anoia		Alt Penedès		Catalunya	
	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%
Nombre de centres d'entitat privada d'iniciativa mercantil	0	0	0	0%	1	1,6%
Nombre de centres d'entitat privada d'iniciativa social	0	0	1	100%	44	68,8%
Nombre de centres d'entitat pública	0	0	0	0%	19	29,6%
Total centres	0	0	1	100%	64	100%
Nombre de places d'entitat privada d'iniciativa mercantil	0	0	0	0%	24	1,9%
Nombre de places d'entitat privada d'iniciativa social	0	0	18	100%	906	69,9%
Nombre de places d'entitat pública	0	0	0	0%	365	28,2%
Total Places	0	0	18	100	1.295	100%

Font: Elaboració Fundació Pere Tarrés a partir de Registre d'Entitats, Serveis i Establiments Socials de la Generalitat de Catalunya, 2023.

En referència a la taxa de cobertura corresponent al territori, la taxa és similar pels territoris dels que disposem d'informació (Alt Penedès i Catalunya), amb un 0,2%.

Taula 26. Taxa de cobertura de places de Centres de dia d'atenció especialitzada per la població amb discapacitat a Sant Sadurní d'Anoia, Alt Penedès i Catalunya durant l'any 2022

	Sant Sadurní d'Anoia	Alt Penedès	Catalunya
Taxa de cobertura de places de centre residencial per la població amb discapacitat	0,0%	0,2%	0,2%

Font: Elaboració Fundació Pere Tarrés a partir de Registre d'Entitats, Serveis i Establiments Socials de la Generalitat de Catalunya, 2023.

No es disposa de les dades de les persones residents a les llars residencials de l'Alt Penedès que són de Sant Sadurní d'Anoia ni de la seva distribució. No es conserven els registres de les dades referents a la població d'origen quan ingressen en un servei residencial.

Taula 27. Distribució de les places de llars residència de l'Alt Penedès que poden donar cobertura a Sant Sadurní d'Anoia actualment (setembre 2023)

	Llar Les Cabanyes I		Llar Les Cabanyes II		Llar Amàlia Soler		Llar Barba Roca		Llar Eugeni d'Ors		Total Places	
	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%
Capacitat** del servei	21	100	10	100	14	100	7	100	7	100	59	100
Places ocupades	21	100	10	100	12	85,7	7	100	5	71,4	55	93,2
Llista d'espera	N/D											

Font: Elaboració Fundació Pere Tarrés a partir de Registre d'Entitats, Serveis i Establiments Socials de la Generalitat de Catalunya i informació facilitada per les pròpies entitats gestores de les llars residencials, 2023.

Taula 28. Distribució de les places a centres residencials i centres de dia de l'Alt Penedès que poden donar cobertura a Sant Sadurní d'Anoia (setembre 2023)

	Residència Font Santa*		Residència Grau pera		Residència l'Espiga		Residència Poblenou		Centre de dia L'Espiga		Total Places	
	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%
Capacitat del servei	30+3	100	18	100	15	100	4	100	18	100	88	100
Places ocupades	30	100	12	66,6	15	100	4	100	14	77,8	75	85,2
Llista d'espera	N/D		0		0		0		0		N/D	

Font: Elaboració Fundació Pere Tarrés a partir de Registre d'Entitats, Serveis i Establiments Socials de la Generalitat de Catalunya i informació facilitada per les pròpies entitats gestores dels centres residencials, 2023.

Segons les dades facilitades per l'ens local i l'entitat adjudicatària de la gestió, actualment al municipi hi ha una llar tutelada de 9 places que previsiblement estarà destinada a persones amb discapacitat intel·lectual que encara no ha iniciat la prestació del servei, tot i que ja ha estat licitada.

Dades de mobilitat

El nombre total de targetes d'aparcament per a persones amb discapacitat i derivats és de 142 al conjunt del municipi. Una de cada 3 està assignada a persones conductores, mentre que a la resta (66,9%) la persona titular no és conductora.

Taula 29. Targetes d'aparcament per a persones amb discapacitat concedides durant l'any 2021 a Sant Sadurní d'Anoia.

	Núm.	%
Titular conductor	47	33,1
Titular no conductor	95	66,9
Nombre total de targetes d'aparcament per a persones amb discapacitat	142	100

Font: Elaboració Fundació Pere Tarrés a partir de les dades de l'Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia, 2023.

Respecte al transport públic, es considera que l'estació de Renfe no està adaptada per totes les discapacitats a nivell d'accessibilitat.

5. RESULTATS DE L'ANÀLISI QUALITATIU

5.1. Procés d'elaboració

La diagnosi tracta de prioritzar tres grans aspectes: en primer lloc, analitzar la situació poblacional envers la discapacitat. En segon lloc, donar una imatge fidedigna dels serveis disponibles i de les entitats vinculades a la població amb discapacitat. En tercer i últim lloc, identificar les necessitats i demandes de la població amb discapacitat del municipi de Sant Sadurn d'Anoia.

Per tant, previ a aquest esforç d'elaborar un pla d'acció per definir i planificar properes actuacions, s'identifiquen les necessitats i les propostes de les persones amb discapacitat a partir del relat de diferents perfils que han estat convidades a participar en uns grups de discussió sobre diferents temàtiques que afecten a la discapacitat. Aquestes persones disposen del coneixement i l'experiència com a agents clau de la població amb discapacitat, per poder analitzar les 3 temàtiques d'actuació treballades, que s'exposen a continuació:

- Autonomia personal: àmbit educatiu, sociolaboral, habitatge, mobilitat i accessibilitat.
- Benestar social, comunitari i salut.
- Lleure i oci

5.1.1. Especificitat, transversalitat i interseccionalitat

L'especificitat de cada tipus i grau de discapacitat així com de la coincidència en una mateixa persona de diversos factors de vulnerabilitat determinen també les necessitats i demandes que els diferents casos aporten a la diagnosi global.

En l'abordatge de les necessitats i demandes sovint es fa necessari conèixer en detall aquestes especificitats, i quins són els **col·lectius o targets que expressen les demandes i a qui han d'anar dirigides**. No obstant, en el discurs de les persones expertes i informants clau existeixen **força més demandes comunes, transversals** al conjunt de la ciutadania amb discapacitat que específiques o especialitzades.

Així, les necessitats i demandes transversals **poden tenir concrecions específiques en funció principalment de:**

- ✓ El tipus de discapacitat que es viu
- ✓ La gravetat o severitat de l'afectació
- ✓ Les capacitats afectades
- ✓ La temporalitat o transitorietat d'aquesta afectació

- ✓ L'edat de la persona afectada
- ✓ L'edat de les persones cuidadores
- ✓ La personalitat i model de vida de la persona afectada i el seu context social
- ✓ La cultura ètnica i familiar
- ✓ La xarxa social de que es disposa
- ✓ Els factors de vulnerabilitat i risc que es detectin o s'expressin

El conjunt de factors identificats genera una **atomització de perfils i necessitats difícilment abordable per la planificació**. A aquest fet, cal **afegir el conjunt de col·lectius sovint invisibilitzats** dels que es disposa de menys informació, entre els que cal destacar les persones amb **afectació moderada o lleu** així com **els tradicionalment atesos per serveis de referència** com són persones amb discapacitat auditiva o visual o **els casos amb contextos de vulnerabilitat o risc social invisibilitzats** per aquests factors.

En aquest sentit, hi ha diferents perfils que durant el procés d'investigació s'han identificat com a especialment vulnerables o amb una prevalença important o creixent.

- ✓ **Persones amb discapacitat que per les seves patologies presenten processos d'envelliment precoç**, entre els 45 i els 65 anys o edats més avançades. Es tracta de persones que ja no poden treballar de la mateixa manera que ho feien (a un lloc de feina o un centre ocupacional) però que tampoc tenen els recursos adequats per a l'atenció que el seu procés vital requereix, ja que això els implica passar a un altre recurs o sistema d'atenció que pot no estar adaptat a les seves necessitats específiques.
- ✓ **Dones amb discapacitat o familiars** de les persones amb discapacitat que assumeixen el rol de cuidadores no professionals en situacions de risc o d'exclusió (mares amb criança en solitari, vídues, o persones amb pocs recursos).
- ✓ **Adults amb patologies duals**, amb una discapacitat intel·lectual reconeguda i trastorn de salut mental. Aquesta dualitat dificulta el tractament de cadascuna de les situacions o diagnòstics, ja que s'interrelacionen i afecten entre elles, però hi ha pocs recursos que permetin treballar-les conjuntament.
- ✓ Persones amb discapacitat que per diferents motius es troben **fora del circuit d'atenció i/o desconeixen els recursos existents**. En ocasions **per tractar-se de graus de discapacitat més baixos, de discapacitats que passen socialment desapercibudes com pot ser la discapacitat auditiva, amb necessitats específiques com persones amb trastorns de l'espectre autista, o on no hi hagi**

entitats de referència clares, etc. Les situacions de necessitat poden ser menys imperants que en d'altres casos on la dependència és major, però el fet de no conèixer o accedir als recursos existents pot agreujar aquesta situació.

- ✓ **També els graus de discapacitat severa poden trobar dificultats per una millora o una vivència digna de la seva situació. Aquest fet posa de manifest la importància de l'atenció integral i la necessitat de l'aprofundiment en la perspectiva de les capacitats diverses.** Els casos de persones amb discapacitat que han construït models de vida o propostes transformadores que posen en valor les seves capacitats són experiències que posen al centre la perspectiva del dret a la vida digna, des del treball i teràpia en àmbits com el físic, el comunicatiu i cognitiu, el creatiu, l'emocional, el sensorial, el de la participació, etc.

Es tracta de col·lectius que encarnen **diversos eixos de desigualtat que s'interseccionen**, la qual cosa requereix tenir en compte la situació de les persones amb discapacitat però aportant també l'anàlisi de problemàtiques associades a la infància i a la joventut, a la vellesa, al gènere o a la pobresa i a l'exclusió social.

5.2. Revisió de la planificació existent i instruments associats

El present apartat té com a objectiu revisar la documentació disponible sobre els plans i actuacions existents a l'any 2022. Aquesta revisió permet identificar els elements clau que des de diferents àmbits es preveuen en relació a l'atenció a la discapacitat i en base als diversos àmbits d'actuació tal i com s'esmenta a continuació.

Cal fer un esment especial al **Pla Municipal d'Accessibilitat**. Tot i que està aprovat des de 2017 encara no s'ha posat en marxa ni tampoc ha estat revisat. A continuació, en la revisió general de tots els documents de planificació municipal que té aprovats l'Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia, el pla d'accessibilitat no ha estat analitzat perquè en cap moment.

5.2.1. Planificació sobre discapacitat i inclusió social

Impuls de la Responsabilitat Social als Ens Locals (2019)

L'Impuls de la Responsabilitat Socials als Ens Locals és un pla d'acció per a la incorporació i assoliment de la responsabilitat social al municipi en totes les seves dimensions (bon govern, laboral, econòmica, social i ambiental), amb especial atenció a l'administració pública. Aquest és un dels plans on constatem que **les persones amb discapacitat han estat considerades tant a la fase de diagnosi com al pla i línies d'actuació**. Malgrat això,

no es va incorporar a les persones amb discapacitat dins del procés d'identificació de necessitats, sinó que aquesta va ser fruit d'entrevistes amb 22 treballadors/es de diferents àrees i departaments de l'Ajuntament.

Pel que fa a la fase de diagnosi, tot i que **els termes discapacitat o diversitat funcional no s'esmenten de manera directa**, el document identifica com a amenaces la dificultat d'assolir la integració dels col·lectius en risc d'exclusió social, així com la manca de recursos per atendre a persones en situació de dependència. Al mateix temps, es fa referència a la falta de "formació en matèria social i/o emocional per tractar amb col·lectius vulnerables." Precisament aquesta és una de les demandes que les persones amb discapacitat i les entitats socials s'han anat plantejant de manera continuada.

Pel que fa a la fase d'actuacions específiques, les persones amb discapacitat són presents de manera implícita en dues propostes:

- Pla de suport local a les persones dependents o en situació de quasi dependència.
- Pla transversal de promoció de la salut

I de manera explícita en una proposta: **programa d'incentius per a la integració laboral al teixit econòmic local de col·lectius en risc d'exclusió social i/o diversitat funcional.**

Plans de Desenvolupament Comunitari (PDC)

Els Plans de Desenvolupament Comunitari són estratègies d'intervenció social i territorial participativa per millorar la qualitat de vida d'una comunitat. A Sant Sadurní en trobem dos, situats als barris perifèrics del municipi: un al barri Vilarnau en vigor des de 2012 i un altre al barri Sant Llorenç des de 2014. A partir de la creació d'uns grups de treball i del contacte entre ciutadania i Ajuntament s'han identificat diversos projectes i accions per a la dinamització comunitària del barri.

Un d'aquests és Acompanya'm, el qual sorgeix el 2015 a Vilarnau. El projecte consisteix en l'acompanyament a la població major de 75 anys, que viu sola o acompanyada de persones d'edat similar. Aquest es desenvolupa a través de persones voluntàries i comerços, que tenen un contacte proper amb aquestes persones de manera constant, i poden actuar com a radars socials i detectar situacions de risc o exclusió. En cas d'identificar algun indici es contacta als Serveis Socials, per tal que aquests avaluin la situació i apliquin mesures si és necessari.

En cap dels dos plans s'han tingut en compte les necessitats específiques de les persones amb discapacitats.

III Pla d'Igualtat Municipal (2021-2024)

El III Pla d'Igualtat de Sant Sadurní d'Anoia continua amb la labor realitzada durant els dos plans anteriors (2008-2011 i 2013-2016) i té com a objectiu fer efectiva la igualtat entre homes i dones, tant a l'Ajuntament com a nivell municipal, fent **èmfasi en la interseccionalitat i la transversalitat com a element indispensable en l'enfocament dels drets de les dones**. Per al disseny de Pla d'Igualtat és van realitzar diferents entrevistes a tècniques de l'ajuntament, entitats i centres educatius. **No s'ha pogut constatar si alguna d'aquestes entitats pertany o està vinculada a l'àmbit de la discapacitat**.

Les persones amb discapacitat es troben força presents a l'àmbit 3: Drets i qualitat de vida. Dins de l'objectiu principal d'aquest àmbit, que és garantir els drets socials de totes les persones al llarg de tot el cicle de vida, **s'esmenten les polítiques de diversitat funcional i la necessitat d'un pla per aquest col·lectiu**. A més, diverses de les altres actuacions també són molt sinèrgiques amb la promoció de l'autonomia de les persones amb discapacitat.

Finalment, també es constata que als qüestionaris per a la redacció del document, **la majoria de les participants van identificar a les persones amb discapacitat com un dels col·lectius més vulnerables en l'exercici dels seus drets** i en particular van fer èmfasi en la **necessitat d'una millor accessibilitat**.

Pla d'Acció Cultural (2018)

El Pla d'Acció Cultural desenvolupa una anàlisi de la situació de les entitats i activitats culturals al municipi, i presenta una sèrie de propostes per a millorar les problemàtiques identificades. En particular, un dels objectius principals del Pla és desenvolupar i consolidar l'oferta cultural i afavorir la incorporació de tothom a la cultura.

L'estudi i les posteriors propostes es deriven d'una anàlisi documental i d'una sèrie de reunions i entrevistes amb entitats culturals. **Cap de les entitats que van participar al procés consulta per a la redacció del pla pertany a l'àmbit de la discapacitat**, tot i que hi participa el Casal de Gent Gran, que és possible que incorpori algunes de les sensibilitats del col·lectiu degut a la relació entre envelliment i discapacitat.

En aquest context, l'atenció a l'àmbit de la discapacitat ha estat present però limitada. **El col·lectiu es troba present tant en la secció d'anàlisi com en la de propostes** però en tots dos casos és a través de comentaris puntuals. Pel que fa a l'anàlisi, s'esmenten varies experiències positives en la inclusió de persones amb discapacitat. La principal, i la que surt de manera reiterada, és "l'Orquestra integrada per músics amb i sense diversitat funcional", que realitza la seva activitat a l'Escola Municipal de Música. En aquesta activitat, una de les

entitats implicades és ArTransforma, una de les poques entitats culturals que incorpora l'atenció a la diversitat.

En aquest sentit, l'anàlisi s'ha centrat en les necessitats de les associacions, entitats i usuaris ja existents, **sense valorar de manera extensa les realitats de les persones que precisament no participen a les activitats culturals.**

Malgrat que el col·lectiu només s'esmenta en relació a la "Dinamització de l'activitat cultural", la resta d'actuacions poden tenir un impacte positiu, tant en la millora de l'accessibilitat i adaptabilitat d'espais i activitats, com en enfortir la participació de les persones amb discapacitat i afavorir la seva autonomia personal. Tot i així, **no hi ha actuacions específiques ni una planificació determinada que garanteixi la inclusió de les seves necessitats.**

Pla Municipal de Participació Ciutadana (2006) i Procés de revisió del Pla (2018)

L'Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia compta amb un Pla Municipal de Participació Ciutadana des de l'any 2006, quan el govern corresponent va proposar-se la dinamització dels canals i espais de participació ciutadana i de les entitats socials del municipi. Malgrat que les línies d'actuacions i estratègies detallades al Pla van ser implementades, es va constatar que molts dels espais no funcionaven o bé havien perdut la seva raó de ser inicial, especialment a partir de que al 2011 s'eliminés la Regidoria de Participació Ciutadana, com a resultat d'un canvi de govern. Per aquest motiu, al llarg del 2018, es va implementar un Procés de Revisió del Pla per tal de definir el model participatiu del municipi i establir un full de ruta d'actuacions per als 2 anys posteriors. L'anàlisi de la política de participació ciutadana es basa principalment en aquest darrer document, tot i que també es considera el Pla de 2006, que constitueix el document base en matèria de participació.

Pel que fa a la participació de persones amb discapacitat en la formulació del document, no hem pogut confirmar la seva participació. Al Pla de 2006 no s'incorporen visions externes a l'administració, de manera que els mecanismes utilitzats són: grups de treball amb tècnics i tècniques municipals, sessions de treball amb l'equip de govern, i entrevistes als representants dels grups municipals a l'oposició. A la revisió del Pla de 2018, sí que es convoquen entitats socials per a participar en el procés però no es detalla de quines entitats es tracta.

Respecte a l'atenció a la població amb discapacitat, **no hi ha un tractament directe del col·lectiu en l'anàlisi i en les línies d'estratègia.** Els documents tracten d'una guia sobre actuacions per la millora de la participació de la societat civil als processos de presa de decisions de l'administració pública, atenent principalment a barreres institucionals i

organitzaves.

Pla de drogues (2022-2026)

El Pla de drogues i pantalles pretén establir actuacions preventives i polítiques de salut que afavoreixin el benestar de les persones i millorin la seva qualitat de vida. Es tracta essencialment d'una diagnosi i guia d'actuació desenvolupada per l'Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia per a fer front al consum excessiu d'alcohol, tabac, cànnabis, medicaments, i la resta de substàncies psicoactives, així com de l'ús excessiu de pantalles. De la mateixa manera, també dona especial atenció a l'existència de factors psico-socials, que poden actuar com a protectors, o facilitadors, de l'abús de drogues i/o pantalles.

Per a la diagnosi de la situació actual es van realitzar 7 entrevistes-formulari i una entrevista en profunditat a tècnics-tècniques de l'Ajuntament (Serveis Socials, Servei de Prevenció de Drogues del CC de l'Alt Penedès, Joventut i Policia Local), agents clau coneixedors del municipi (cap d'estudis de cicles formatius i treballadora socials de l'ICS) i a professionals vinculats/des a persones joves d'entre 14 i 18 anys (Agrupament Escolta i Guia i Club de bàsquet Sant Sadurní). També es va realitzar una enquesta adreçada a joves d'entre 14 i 18 anys. Així doncs, constatem que **no va haver-hi una inclusió conscient de les persones amb discapacitat com a agent en la redacció del document.**

El document mostra una voluntat d'entendre les addiccions en totes les seves vessants, atenent a la perspectiva de gènere i adoptant un enfocament intercultural, que té en consideració el cicle vital de les persones o la contextualització del consum com a fenomen social. Tot i aquesta voluntat inclusiva, **no es fa referència directa les persones amb discapacitat en cap moment al llarg del Pla.** D'altra banda, sí que s'esmenta l'existència de col·lectius més vulnerables i de condicionants que poden afavorir o empitjorar l'abús de substàncies i de tecnologia, però son comentaris en general centrats en el nivell socioeconòmic de la població i molt orientats a la joventut com a col·lectiu clau en la prevenció de les addiccions.

6.2.2. Planificació sobre infància, adolescència i joventut

Pla Local de Joventut (2022-2025)

El Pla Local de Joventut (PLJ) té la missió de posar a l'abast les eines i recursos a la població jove per tal d'abordar les seves necessitats vinculades a "l'emancipació, la participació i cultura", així com la seva inclusió social, de manera que el o la jove visqui amb plena autonomia al llarg de la seva trajectòria vital. Per a l'assoliment d'aquesta missió, es despleguen **una sèrie de polítiques públiques que incorporen els següents valors:**

inclusió, participació activa, integritat, transversalitat, proximitat, i esperit crític. En aquest sentit el Pla treballa sobre la base establerta per plans anteriors, com el de 2017-2020, i sobre el marc establert per plans a nivell autonòmic, principalment el Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2020 i el Pla d'actuació de Joventut 2021-COVID.

El Pla incorpora 4 eixos: servei de joventut, emancipació juvenil, participació i cultura, i **inclusió social**. Un aspecte a destacar és la incorporació d'aquest darrer eix, que suposa una novetat respecte al Pla de Joventut 2017-2020. **Aquest canvi és especialment important en matèria de discapacitat, ja que és aquí on hi ha un millor encaix de les necessitats del col·lectiu.**

Ja a la secció més descriptiva i/o de diagnosi, la discapacitat apareix com a terme rellevant. D'aquesta manera, **la diversitat funcional i les capacitats i discapacitats intel·lectuals i psíquiques, entre d'altres, s'esmenten** com els àmbits sobre els que es fan més comentaris negatius a l'entorn juvenil i es vincula com una possible causa de *bullying*.

D'altra banda, però, **la discapacitat no s'inclou a cap dels projectes del Pla**. L'única vegada que apareix la discapacitat a la secció d'actuacions és en una recomanació. A més, la recomanació en concret és de caire universal i està orientada a qualsevol discriminació, no només l'exercida sobre les persones amb discapacitat. La recomanació en concret és la següent: "més enllà de les accions que ja es desenvolupen al municipi, és important abordar discriminacions entre la població juvenil com poden ser per l'aspecte físic, la diversitat funcional, les capacitats o discapacitats intel·lectuals i físiques; el sexe, gènere, identitat o orientació sexual i l'origen, ètnia, color de pell, religió o nacionalitat."

Finalment, **no s'ha pogut constatar la participació de persones amb discapacitat en el procés d'elaboració del pla**. Tot i que el Pla va comptar amb una enquesta oberta, de la que finalment es van extreure 317 respostes vàlides, no tenim constància de que els dos grups de discussió incloguessin cap jove amb discapacitat.

6.4.3. Planificació sobre habitatge

Pla Local d'Habitatge (2021-2026)

El Pla Local d'Habitatge és un document que té com a objectiu definir les polítiques d'habitatge, així com facilitar la concertació d'aquestes polítiques entre la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament. Al llarg del document, es dona especial atenció a vetllar per facilitar l'accés a l'habitatge de tota la població en general i a augmentar el volum d'habitatge assequible. **En general, el pla d'acció no considera l'àmbit de la discapacitat, ni a la diagnosi ni a la proposta d'actuacions.**

A la secció de diagnosi es detalla la situació de les persones en risc o situació d'exclusió residencial, però aquesta és discutida com una realitat principalment socio-econòmica i no s'esmenta de manera directa a les persones amb discapacitat.

Pel que fa a la banda de l'oferta, és a dir el Parc d'Habitatge, **l'accessibilitat dels habitatges és un dels criteris aplicats a l'anàlisi**. En concret, es determina que el municipi té un dèficit d'ascensors en pisos de més de 3 plantes (61,9% dels edificis de PB+3 no disposen d'ascensor). En aquest sentit, les persones amb discapacitat tenen una presència més directa a la diagnosi, tot i que en cap moment s'hagi plantejat com un àmbit d'actuació pensat o dedicat específicament per elles. A més, és important destacar que aquesta preocupació per l'accessibilitat és positiva per les persones amb discapacitats físiques i/o mobilitat reduïda, però **no es tenen en consideració la resta de discapacitats en la provisió d'habitatge**. En aquest sentit, també **és remarcable que el document no incorpori la necessitat de construir habitatge adaptat o habilitar habitatge ja existent** per tal que les persones amb discapacitat puguin veure les seves necessitats satisfetes.

Pel que fa a la participació de la ciutadania en el disseny del Pla, hi ha hagut dos mecanismes principals:

- 2 debats amb entitats, ciutadania i professionals del sector de l'habitatge, un de diagnosi i l'altre de propostes. No es detalla quines entitats o persones individuals van participar en els debats.
- Una enquesta virtual oberta a tota la ciutadania.

6.4.4. Planificació sobre salut

Diagnòstic de la situació de la salut mental i de les necessitats existents i previstes a la comarca de l'Alt Penedès (2017)

Malgrat no ser un Pla d'Actuació, existeix un diagnòstic de la situació de salut mental a la comarca, arrel d'una demanda conjunta del Consell Comarcal de l'Alt Penedès, de l'Ajuntament de Vilafranca del Penedès, i del propi Ajuntament de Sant Sadurní. Aquesta anàlisi és especialment important atès el paper de la salut mental com a possible causa i agreujant d'una discapacitat. **La diagnosi en si no estableix la relació entre salut mental i discapacitat però presenta dades que són molt rellevants per a l'atenció de les persones amb discapacitat.**

L'informe determina que un 20,5% de la població de la comarca ha tingut problemes de salut mental (19,4% per depressió i/o ansietat i un 1,1% per altres trastorns mentals), el que resulta en una pitjor qualitat de vida i un menor nivell d'ocupabilitat que la població general.

En aquest sentit, el document indica que al voltant del 50% d'aquestes persones té problemes per arribar a final de mes, mentre que a la població en general és d'un 33%.

Pel que fa als recursos sanitaris de la comarca, destaca que les persones amb problemes de salut mental sovint han de sortir de la seva població, i fins i tot de la comarca, per poder accedir als centres sanitaris. Tot i que aquest problema és menys agut a Vilafranca del Penedès, i a Sant Sadurní, que és la segona població més gran de la comarca, és una realitat a considerar en la provisió de recursos sanitaris i l'atenció a les necessitats dels beneficiaris.

6.4.5. Conclusions i reflexions quant a la planificació

Als apartats anteriors s'ha analitzat la incorporació de les necessitats de la població amb discapacitat en els diferents documents estratègics en que han de basar-se les polítiques socials de Sant Sadurní d'Anoia en àmbits com ara acció social, infància-adolescència, joventut i habitatge.

La revisió de les planificacions s'ha centrat en donar visibilitat a dos aspectes essencials: si s'ha tingut en compte a la població amb discapacitat en la diagnosi i la definició d'actuacions i si han pogut participar en la definició i redacció del pla.

La revisió no és exhaustiva, ja que, com es pot observar, part d'aquests documents estan en procés d'elaboració en el moment de la present diagnosi. No només s'ha de tenir en consideració aquest procés d'elaboració de nous plans, sinó també d'actuacions que probablement ja han estat efectuades però no estan recollides en els plans.

Tanmateix, es poden indicar alguns elements conclusius i reflexius que fan referència a la planificació que s'ha pogut analitzar:

- El Pla o document estratègic que millor incorpora l'àmbit de la discapacitat és l'Impuls de la Responsabilitat Social als Ens Locals, on es detallen actuacions específiques.
- En general, la discapacitat no és una realitat que s'hagi tingut en consideració en les planificacions municipals. En aquest sentit, la gran majoria dels plans només inclouen de manera puntual al col·lectiu en actuacions de caire molt general, que no estan orientades específicament a la discapacitat. També són comunes les referències a la discapacitat quan es parla de vulnerabilitat o d'exclusió social.
- Hi ha moltes actuacions, que sense estar orientades a les persones amb discapacitat, mostren un gran potencial per millorar el seu benestar, la seva autonomia personal i el seu accés a espais. Aprofitar aquestes possibles sinergies i introduir una millor consideració per la discapacitat i les seves necessitats, esdevé

una bona oportunitat de millora.

- La participació de les persones amb discapacitat al disseny dels plans també ha estat escassa. A tots els casos o bé no hi havia cap representació del col·lectiu en tot el procés d'elaboració dels documents, o bé aquesta estava limitada a la possibilitat de participar en enquestes obertes a la ciutadania.
- Tot i així, constatem que és habitual que en els plans, especialment als dels darrers anys, l'Ajuntament tracti d'incorporar a les entitats socials com a actors que poden transmetre la seva visió i influir en la determinació de l'estratègia i objectius.
- Finalment, cal destacar la necessitat de disposar al municipi d'un pla d'accessibilitat revisat i en funcionament.

A continuació es mostra una taula resum sobre la inclusió de la discapacitat en les planificacions estratègiques, a nivell d'actuacions, diagnosi i participació.

Taula 30. Revisió de la planificació estratègica

	Contempla actuacions específiques per a la població amb discapacitat	Diagnosi té en compte la població amb discapacitat	Hi ha hagut participació de població amb discapacitat
Pla municipal d'accessibilitat (2017)	-	-	-
Impuls de la Responsabilitat Social als Ens Locals (2019)	✓	✓	x
Plans de Desenvolupament Comunitari	x	x	x
III Pla d'Igualtat Municipal (2021-20124)	x	✓	x
Pla d'Acció Cultural (2018)	x	✓	x
Pla Municipal de Participació Ciutadana (2006) i revisió del Pla (2018)	x	x	x
Pla de Drogues (2022-2026)	x	x	x
Pla Local de Joventut (2022-2026)	x	✓	x
Pla Local d'Habitatge (2021-2026)	x	✓	x
Diagnòstic de la situació de la salut mental a l'Alt Penedès	x	✓	-

Font: Elaboració Fundació Pere Tarrés a partir de la revisió de la planificació

- ✓ = incorporen aquest element en profunditat
- ✓ = incorporen aquest element
- x = no incorporen aquest element

6.5. Programes i serveis específics per la Discapacitat

En aquesta secció es detallen breument programes i serveis específics per a la discapacitat al municipi o al seu entorn. Aquesta llista de serveis no és exhaustiva, presenta actors i

programes que s'han identificat al llarg de la diagnosi i que resulten especialment interessants tant per l'administració, les entitats socials, i les persones amb discapacitat.

Pel que fa a **administracions públiques**, destaquen els següents serveis:

- **Projecte Sant Sadurní Inclusió.** El projecte depèn del Departament d'Acció Social de l'Ajuntament que té per objectiu promoure la formació i inserció laboral de persones en atur de la comarca.
- **CDIAP (Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç) l'Espiga.** És un centre gestionat per la Fundació l'Espiga i concertat amb el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, per a l'atenció precoç d'infants d'entre 0 i 6 anys de la comarca de l'Alt Penedès. La seva labor, que incorpora assistència i prevenció de la salut, és desenvolupada per un equip de professionals que inclou: psicologia, psicopedagogia, logopèdia, fisioteràpia, treball social i neuropediatria. Compta amb centre a Sant Sadurní.
- **Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil (CSMIJ).** És un servei sanitari pertanyent a la Xarxa de Salut Mental d'Utilització Pública del Servei Català de la Salut. Les seves funcions són d'atenció especialitzada en salut mental i assistència psiquiàtrica i inclouen: orientació individual i familiar, diagnòstic psiquiàtric i psicològic, i prevenció i promoció de la salut. Està format per metges-psiquiatres, psicòlegs/es diplomats/es en infermeria i treballadors/es socials, entre d'altres. Com a part de la seva actuació tenen contacte directe amb l'EAP, qui els deriva casos de les escoles i instituts.

Pel que fa a **entitats socials**, s'han identificat varies organitzacions que tenen expertesa en l'àmbit de la discapacitat. No totes aquestes tenen seu a Sant Sadurní. De fet, la gran majoria estan localitzades a Vilafranca del Penedès, però realitzen actuacions a Sant Sadurní o persones del municipi en son beneficiaries.

- **Mas Albornà.** La fundació té com a missió "potenciar les capacitats de les persones amb discapacitat, trastorn mental i altres grups en risc d'exclusió creant oportunitats d'inserció comunitària i laboral." A l'àrea assistencial, disposa de tres pisos tutelats, un centre ocupacional a Vilafranca del Penedès, i la residència "El Mas" a Les Cabanyes. A l'àrea empresarial, disposa de més de cinc negocis en els que incorpora a les persones amb discapacitat.
- **Fundació ProPenedès.** Treballa per a la inserció laboral de les persones amb discapacitat. Principalment disposa de dos programes: Incorpora i TAS. El programa Incorpora es basa en la relació amb el teixit empresarial per a la inserció laboral de persones en risc d'exclusió social, incloses persones amb discapacitat, però també d'altres col·lectius. El projecte TAS (Treball amb Suport) es basa igualment en la

inserció laboral en empresa ordinària, però està adreçat només a persones amb discapacitat severa (discapacitat física i/o sensorial igual o superior al 65% o discapacitat psíquica i/o malaltia mental igual o superior al 33%).

- **Fem Camí.** És un centre privat d'intervenció socioeducativa, sobretot en autisme. Ofereixen acompanyament integral a infants, famílies i a escoles per a millorar la qualitat de vida dels infants. Els seus serveis inclouen teràpia ocupacional, logopèdia, reeducació pedagògica, reforç escolar, planificació i tècniques d'estudi, i activitats dedicades a cos i moviment. També realitzen tallers i activitats formatives i de sensibilització.
- **Entrem.** Grup cooperatiu format per les cooperatives Nou Verd i Nou Ser. Té com a missió "millorar la qualitat de vida de les persones en risc d'exclusió social de la Vegueria Penedès mitjançant la gestió de projectes sociolaborals, serveis comercials i industrials que permetin oferir oportunitats de formació i feina per a persones amb especials dificultats d'inserció." Està reconegut com a Centre de Treball Especial i realitza activitats econòmiques en diversos sectors, especialment jardineria i neteja d'espais verds. A banda d'aquesta activitat, també proporcionen acompanyament a persones en discapacitat en la cerca de feina.
- **Qui té a qui?** Entitat ubicada a Sant Sadurní d'Anoia que atén a persones amb discapacitat gràcies a un equip de persones voluntàries que fan possibles activitats com fisioteràpia, musicoteràpia i acompanyament al gimnàs, entre d'altres.

6.6. Anàlisi de fortaleces i aspectes de millora detectades a les dinàmiques participatives

A continuació es detallen les necessitats de les persones amb discapacitat que s'han detectat a les dinàmiques participatives, així com les fortaleces del municipi pel que fa a la seva capacitat de fer front a aquestes demandes.

Aquest anàlisi s'ha fet d'acord a tres categories: l'autonomia personal (incloent educació, inserció sociolaboral, habitatge, mobilitat i accessibilitat); benestar social, comunitari i salut; i lleure i oci. Cada una d'aquestes categories ha comptat amb una sessió participativa en la que hi eren presents professionals de l'Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia, de diferents àmbits i àrees, entitats socials del municipi, i persones amb discapacitat i/o familiars. Mantenint un format obert i participatiu, dins de la temàtica pertinent, els diferents grups i persones convidades han pogut expressar la seva opinió, que ha quedat recollida en les següents taules.

Degut a la pluralitat dels perfils als grups de discussió i al format obert és possible que diversos dels punts mostrin realitats diferents, i fins i tot contradictòries, però la gran majoria de les qüestions presentades han estat consensuades entre els i les diferents participants.

La primera de les taules és de caire més general i transversal, pel que s'hi han inclòs aquelles propostes que anaven més enllà de les temàtiques de cada un dels tres àmbits treballats. La resta de les taules, que són tres, sí que corresponen a cadascuna de les sessions i àmbits temàtics.

Finalment, s'ha de tenir en consideració que diverses de les necessitats i problemes recollits són qüestions que s'escapen de les capacitats executives de l'Ajuntament, tant per raons econòmiques com per les limitacions del marc competencial. Per tant, en el pla estratègic s'ha de motivar l'aprofundiment de la col·laboració i coordinació entre diferents nivells de l'administració, alhora que formular potencials propostes d'actuacions que siguin factibles i respectuoses amb aquesta distribució competencial.

Per contra, és important destacar que existeixen a Sant Sadurní algunes entitats socials molt compromeses amb els drets de les persones amb discapacitat que, tot i tenir una baixa participació per part de la ciutadania, fa molts anys que treballen per a la millora de la qualitat de vida d'aquestes persones al municipi.

Per altra banda, al llarg de les sessions de treball amb els grups focals s'ha pogut detectar una **demanda de formació per als/les professionals de serveis no específics** que poden haver d'interaccionar amb persones usuàries amb discapacitat. Concretament, la necessitat que expressen totes les persones amb discapacitat i els seus familiars que han participat a les sessions està vinculada al tracte que reben per part de persones treballadores de l'administració pública, els serveis de salut, etc. que no disposen d'eines personals i/o professionals per atendre'ls amb qualitat. Això inclou barreres relacionades amb el llenguatge verbal i no verbal, amb la comunicació escrita, amb l'accessibilitat cognitiva, amb la sensibilitat i empatia per a comprendre i respondre adequadament a les demandes, etc.

En el mateix sentit, les persones participants han deixat palesa la importància d'una **mirada transversal** en cadascun dels departaments de l'Ajuntament, una mirada sensible amb la discapacitat que la pugui tenir present en tota la planificació política del municipi. Enllaçat amb això, cal treballar necessàriament en una millor **coordinació interdepartamental**, el treball segmentat i atomitzat dels diferents departaments del consistori dificulten la coherència i la continuïtat entre els serveis i ajuts que pot rebre una persona amb discapacitat i/o la seva família i entorn.

Concretament als Serveis Socials se'ls planteja la demanda de que l'equip tècnic tingui **formació específica en discapacitat**, de la mateixa manera que hi ha participants que

demanen evitar el filtre de la primera acollida per evitar exposar a aquelles persones que tenen dificultats per expressar-se a haver de passar per dues professionals (la d'acollida i la de referència).

Altres mancances que s'han pogut detectar en les sessions de treball participatiu tenen a veure amb l'accessibilitat i la mobilitat. En general, les persones amb discapacitat expressen dificultats importants per accedir a determinats **espais i serveis del municipi que encara presenten barreres arquitectòniques**. De diferent manera, existeixen encara moltes **dificultats de mobilitat per accedir als serveis i recursos bàsics, ja que molts d'ells estan ubicats fora del municipi**. Aquesta problemàtica és especialment rellevant tenint en compte que els serveis de Sant Sadurní d'Anoia son molt limitats i les persones amb discapacitat necessiten inevitablement desplaçar-se a altres municipis per poder rebre atencions bàsiques, tot i que cal tenir present que la resolució d'aquesta dificultat segurament està fora de les competències municipals.

Altres barreres a l'accessibilitat que s'han detectat a nivell general tenen a veure amb la informació i comunicació, és a dir, amb l'accessibilitat cognitiva. Les persones participants han demanat **millorar els canals de comunicació de l'Ajuntament** per tal que arribi a tota la població, ja que determinats canals de comunicació com les xarxes socials no són accessibles per a tots els tipus de discapacitats. Aquesta demanda es concreta en la **utilització de la lectura fàcil i del Braille** i es va posar com a exemple el programa de festes.

Finalment, una de les principals preocupacions recollides als grups focals requeia sobre la **manca d'activitats extraescolars, esportives, culturals i d'oci realment inclusives**. Les persones participants parlaven de dificultats per poder accedir a activitats culturals i d'oci i per poder participar en activitats extraescolars i esportives, tot i que n'existeixen algunes adaptades, però en calen més d'inclusives. Aquí destacaven altre cop la necessitat d'una formació específica per a aquelles persones que han de treballar directament amb persones amb discapacitat com ara monitors d'extraescolars o entrenadors esportius.

Taula 29. Fortaleses i aspectes de millora generals

FORTALESES	ASPECTES DE MILLORA
<ul style="list-style-type: none"> • Existència d'entitats socials molt compromeses amb els drets de les persones amb discapacitat. • Col·laboració entre diferents nivells de l'administració pública i entre diferents administracions a nivell horitzontal (diferents municipis de la comarca). • Creixent col·laboració amb les entitats socials locals i amb ONGs amb una gran experiència en aquest àmbit. 	<ul style="list-style-type: none"> • Necessitat de formació i sensibilització dels professionals de serveis no especialitzats que atenen a les persones amb discapacitat i sensibilització de la població en general. • Manca de formació específica per a les professionals de serveis socials. • Manca general d'espais i serveis accessibles i adaptats. • Manca d'activitats extraescolars, esportives, culturals i d'oci realment inclusives. • Dificultat d'haver-se de traslladar per poder accedir a molts recursos bàsics. • Falta de coordinació entre departaments de l'Ajuntament. • Manca de mirada transversal en els diferents departaments de l'Ajuntament. • Millora dels canals de comunicació de l'Ajuntament per garantir que tothom pugui accedir a la informació. • Necessitat de rebre la informació concreta i adaptada (lectura fàcil) i accessible (Braille). • Necessitat d'evitar que les persones amb dificultats per expressar-se (per ex. autisme) hagin de passar per primera acollida de Serveis Socials amb una professional diferent de la que després en serà la referent.

Àmbit Autonomia personal: àmbit educatiu, sociolaboral, habitatge, mobilitat i accessibilitat

L'àmbit "autonomia personal" recull aquells aspectes de la vida que condicionen l'autonomia i la vida independent d'una persona amb discapacitat. Garantir una educació de qualitat, una situació laboral i/o ocupacional i post-obligatòria que permeti satisfer les seves necessitats personals i professionals, com assegurar la possibilitat d'accés a diferents opcions d'habitatge, i fomentar l'accessibilitat al municipi són temàtiques que afecten a qualsevol persona. Essent coneixedores de les desigualtats que encara pateix la població amb discapacitat, les actuacions d'aquest bloc han de continuar treballant per tal de fomentar el benestar i la qualitat de vida de les persones amb discapacitat en els següents sub-àmbits:

- Etapa educativa i la seva sortida educativa
- Àmbit (socio)laboral i ocupacional i formació post-obligatòria
- Habitatge
- Accessibilitat, mobilitat i transport

En l'**àmbit educatiu** s'ha de contextualitzar la situació entenent que aquest context té impacte en les percepcions i la informació obtinguda per part de les persones entrevistades en la detecció de necessitats i demandes. També que és un marc competencial en que l'ens local no disposa de gaire marge d'actuació, ja que les competències són autonòmiques.

El Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, planteja que l'atenció educativa de tot l'alumnat es regeixi pel principi d'escola inclusiva. A partir d'aquí, els projectes educatius dels centres han de considerar els elements curriculars, metodològics i organitzatius per a la participació de tot l'alumnat en els entorns escolars ordinaris.

En relació amb la discapacitat, aquest decret implica el treball específic d'aquest alumnat amb necessitats educatives especials (NEE) dins l'escola ordinària, però el plantejament de les eines, personal i programes per a fer aquest tasca amb aquest alumnat continua sent identificat com un repte a assolir per l'escola ordinària. No només això, sinó que queda per veure, segons el mateix Decret 150/2017, quin és el paper dels Centres d'Educació Especial (CEE) en aquesta educació inclusiva, tal i com plantegen les persones professionals de l'àmbit educatiu que treballen als CEE, que plantegen dubtes sobre quin serà el seu futur.

Concretament a Sant Sadurní es detecta una manca important de serveis educatius específics així com de suports per a la inclusió als serveis ordinaris. Així, el municipi **no disposa de Centre d'Educació Especial ni de IFE** (itineraris formatius específics) i, a més l'IFE més proper, el de Vilafranca del Penedès, no està adaptat ni disposa de transport des

de Sant Sadurní. Per altra banda, es detecta una **manca de vetlladors/es per al servei de menjador i migdia a les escoles ordinàries del municipi i també de suports a les escoles concertades.**

En canvi, l'Escola de Música municipal realitza des de fa anys un **taller de musicoteràpia** del que participen diverses persones amb discapacitat.

El **treball és central a la vida** de moltes persones i per la manera en com està organitzada la societat es tracta d'un àmbit que pot generar molta inclusió però també molta exclusió. I no és una situació diferent per les persones amb discapacitat. Quan s'insereix laboralment una persona amb discapacitat aquesta pot sentir que passa de ser un «pacient» a ser una persona activa. En canvi, la impossibilitat de realitzar-se professionalment pot resultar en un malestar que traspassi altres aspectes de la vida. En aquest sentit és especialment rellevant **la transició escola-treball**, entesa com un moment vital en que les persones amb discapacitat passen d'un entorn adaptat i cuidat en els centres educatius a moure's en uns espais desconeguts que no estan ni adaptats ni sensibilitzats amb les seves necessitats. Aquests canvis poden resultar molt estressants i desorientadors no només per a les persones amb discapacitat sinó també per a les seves famílies.

La qüestió de la prospecció d'empreses ordinàries és també una necessitat i una demanda compartida per la majoria dels agents que han participat d'aquesta diagnosi.

La discapacitat no hauria d'estar renyida amb la productivitat, depenent dels termes en que s'entengui. Es planteja la necessitat d'una tasca global a nivell de municipi per a l'apropament, informació i establiment d'una relació duradora amb el teixit empresarial que és compartida i expressada des de diferents entitats i serveis i que pugui fer-se de manera coordinada. Aquí és on apareix una crítica d'algunes de les persones que van participar a les sessions que apuntaven que el Servei Local d'Ocupació no realitza una tasca de sensibilització cap a les empreses que resultaria imprescindible tenint en compte que també es detecta una **manca de sensibilitat per part de les empreses privades**, que eviten en la mesura del possible la contractació de persones amb discapacitat.

A tot això se li ha d'afegir que l'ansietat i/o estrès de les persones amb discapacitat arrel d'un entorn laboral no comprensiu és una de les barreres a la seva inserció més importants.

Pel que fa als recursos especialitzats en l'àmbit de la inserció sociolaboral i capacitació post-obligatòria de les persones amb discapacitat cal analitzar els diversos recursos que permeten l'atenció en aquest àmbit de la vida, ja que les necessitats que afloren es relacionen estretament amb el tipus de servei que s'ofereix. No obstant, **no només es tracta d'observar el paper que realitzen aquestes entitats que contracten i treballen amb persones amb discapacitat, sinó de conscienciar a les diferents empreses ordinàries i, especialment aquelles que es dediquen a la inserció sociolaboral, de la necessitat**

de trencar amb l'estigmatització encara vigent valorant les capacitats i competències d'aquestes persones per a realitzar una posició de treball per tal de incentivar la seva contractació.

Sant Sadurní no disposa de recursos d'inserció laboral, però les persones amb discapacitat del municipi poden fer ús dels **recursos existents a Vilafranca que són 4 centres ocupacionals, centre de dia i residència amb possibilitat de transport adaptat.**

L'accessibilitat s'identifica també com un aspecte a millorar. D'acord amb el que diversos participants indiquen, hi ha una necessitat d'adaptar diferents equipaments i instal·lacions municipals, especialment esportives. Destaquen, com a dificultat, **que l'escala de la piscina municipal és inestable i impracticable per a algunes persones i també que no tots els accessos al poliesportiu estan adaptats, tampoc hi ha suficients màquines d'entrenament adaptades (només hi ha una bicicleta estàtica).**

Cal insistir, però, en que **no només es tracta d'habilitar espais, sinó també d'assegurar que tot el personal d'atenció a la ciutadania tingui una certa sensibilitat en matèria de discapacitat**, per poder garantir un tracte humà i igualitari a les persones amb discapacitat, sense que se'ls causi cap perjudici. Es reclama, per la sensibilització, **condicionar els edificis públics i senyalitzacions amb elements d'accessibilitat cognitiva.** A tall d'exemple, es comenta que el lavabo dels serveis socials no està indicat de manera adequada i seguint uns criteris d'universalitat. També que **alguns passos de vianants no esta ben pintats o no tenen rampa.**

Des de Fem Camí s'han elaborat algunes guies per a l'accessibilitat cognitiva que podrien ser d'utilitat per al desplegament d'altres actuacions a Sant Sadurní d'Anoia. També algunes persones han contactat individualment amb ONCE i han aconseguit que l'entitat ofereixi venir al municipi a realitzar cursos de Braille, pel que es fa demanda a l'Ajuntament d'un espai on poder realitzar les sessions. Les tècniques de Serveis Socials presents ja van avançar que no hi hauria cap problema per això.

De la mateixa manera, atesa la mida del municipi de Sant Sadurní d'Anoia i la necessitat de traslladar-se per poder accedir a molts recursos, **la mobilitat constitueix un aspecte que pot condicionar la resta de serveis que l'administració pública en conjunt desplega per al col·lectiu.** La Fundació Espiga disposa del programa "Respir" que ofereix acompanyaments puntuals de manera bonificada.

Pel que fa a **l'àmbit de l'habitatge**, aquest no va ser un àmbit que rebés especial atenció als grups de discussió. Tot i així, cal indicar **que l'existència d'un habitatge accessible i adaptat a les necessitats de les persones amb discapacitat constitueix un recurs bàsic per a garantir la seva autonomia personal.** Aquest objectiu presenta, però, una sèrie

d'obstacles, especialment en relació a la coordinació entre diferents nivells de l'administració pública. A dia d'avui, Sant Sadurní d'Anoia compta amb un **pis tutelat de 8 places que encara no està operatiu**; per la resta de places residencials s'han de traslladar a altres municipis de la comarca.

Transversalment a aquests tres àmbits, cal també l'adopció d'algunes mesures més genèriques per tal de poder garantir l'autonomia personal de les persones amb discapacitat. Segons el que es va expressar a les sessions de treball participatiu, existeixen un seguit d'eines que podrien facilitar aquesta autonomia i que **s'haurien d'implementar al municipi, com ara un/a tècnic/a que pugui acompanyar a la persona amb discapacitat i a la seva família en la presa de decisions durant les diferents etapes de la vida i una guia o mapa de recursos que donen cobertura o presten serveis a les persones del municipi. També es reclama un acompanyament per a la tramitació i gestió de documentació, així com per a interposar instàncies quan es detecten dificultats d'accés als serveis i recursos**, ja que les demandes de la ciutadania al consistori sovint no reben resposta.

Taula 30. Àmbit Autonomia personal: àmbit educatiu, sociolaboral, habitatge, mobilitat i accessibilitat

FORTALESES	ASPECTES DE MILLORA
<ul style="list-style-type: none"> • Pis tutelat al municipi (encara no està operatiu). • A l'Escola de Música hi ha taller de musicoteràpia. • La Fundació Espiga té un programa anomenat "respir" que ofereix acompanyaments puntuals, per exemple a musicoteràpia, al cinema, etc., i que està subvencionada en part. • A Vilafranca hi ha 4 centres ocupacionals, centre de dia i residència amb possibilitat de transport adaptat. • Des de la Fundació Fem Camí s'han elaborat algunes guies per a l'accessibilitat cognitiva que podrien ser d'utilitat per al desplegament d'altres actuacions a Sant Sadurní d'Anoia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Es reclama, per la sensibilització, condicionar els edificis públics i senyalitzacions amb elements d'accessibilitat cognitiva. • Passos de vianants no habilitats; no tots estan ben pintats i alguns no tenen rampa. • Necessitat d'un espai municipal on poder fer classes de Braille per a les persones interessades del municipi i voltants. • L'escala de la piscina municipal és inestable i impracticable per a algunes persones i manquen màquines adaptades a la sala de fitness. • Manca de transports adaptats per a desplaçar-se als serveis bàsics ubicats fora del municipi. • Manca de vetlladors/es per al servei de menjador i migdia de les escoles. • Manca de suport a les escoles concertades. • No hi ha Centre d'Educació Especial al municipi. • No hi ha IFE (Itineraris formatius específics) al municipi i el de Vilafranca no està adaptat i no disposa de transport. • No hi ha Centre Especial de Treball, centre de dia ni taller ocupacional al municipi. S'ha d'anar a Vilafranca. • El Servei local d'ocupació no fa tasca de sensibilització cap a les empreses. • Les empreses privades no estan sensibilitzades amb la contractació de persones amb discapacitat. • Dificultats en la transició escola-treball: passen d'un entorn adaptat a una societat que no està ni adaptada ni sensibilitzada. • Necessitat de guia/mapa de recursos del municipi i de fora que donen cobertura i/o presten serveis a persones del municipi. • Cal una persona professional de referència que acompanyi la persona amb discapacitat durant les diferents etapes de la vida. • Falta d'acompanyament per a la tramitació i gestió de documentació, així com per a interposar instàncies quan es detecten dificultats d'accés als serveis i recursos.

Àmbit Benestar social, comunitari i salut

L'àmbit de la salut i el benestar incorporen aquelles futures actuacions que treballin en la línia de l'actuació municipal en el marc de la salut, el benestar i la qualitat de vida de les persones amb una mirada d'atenció sanitària, de recursos i serveis sanitaris o socio-sanitaris, i altres possibilitats vinculades.

S'entenen dintre d'aquest àmbit els següents sub-àmbits:

- Salut i atenció primària i comunitària.
- Vertebració de la xarxa privada de suport.
- Envel·liment i dependència.

L'àmbit assistencial es presta des de diversos dispositius, serveis i recursos. Dintre de l'àmbit assistencial, s'inclou la vessant d'atenció socio-sanitària, les necessitats que deriven dels serveis d'atenció primària i especialitzada com dels serveis socials derivats, en tant que serveis que ofereixen la possibilitat de viure de forma autònoma i independent. Per això, es destaca la importància de la **coordinació entre els diferents serveis per tal de garantir el contínuum assistencial**.

Cal destacar molt positivament, que l'Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia compta amb una tècnica de treball comunitari que, entre d'altres, té funcions relacionades amb aquest àmbit.

El personal tècnic de la xarxa d'atenció en l'àmbit de la salut i les pròpies entitats del tercer sector que ofereixen serveis en l'àmbit assistencial plantegen un seguit de necessitats i demandes que cal desgranar.

Principalment fan èmfasi en **la necessitat de millorar la sensibilització i formació del personal dels centres sanitaris**, per poder garantir una atenció digna a les persones amb discapacitat, independentment de si aquesta és física, sensorial, intel·lectual, o derivada de trastorn mental.

En aquest mateix sentit, també demanden una millora de la **comunicació amb les persones amb discapacitat**, que, segons identifiquen, moltes vegades no poden accedir a determinats recursos per una falta de informació o bé l'enteniment d'aquesta.

Precisament per això, una de les demandes que van aparèixer als grups de treball va ser la **formació en llenguatge de signes als/les professionals del CAP i la formació específica en autisme als/les professionals de l'àmbit de la salut en general**. En aquest sentit, la Fundació Fem Camí va fer un oferiment per impartir formació específica en autisme.

Un altre dels aspectes que destaquen és **la falta d'accés a serveis o la necessitat de traslladar-se per poder fer-ne ús**. Aquest és un aspecte fins a cert punt estructural; Sant

Sadurní és un municipi de mida relativament petita i els recursos són limitats. No obstant, es posa de manifest la necessitat d'ampliar certs serveis, que sí són utilitzats de manera usual per les persones amb discapacitat, i d'incorporar de nous que són molt demandats. Per suposat, la facilitat de la mobilitat també esdevé un aspecte clau en aquest context. En aquest sentit, es reclama incorporar RX al CAP i millorar el servei de rehabilitació, ja que hi ha un local al municipi on se'n practica però, segons diuen les participants, està infrautilitzat i s'han de traslladar a Vilafranca per poder tenir el servei.

Una altra crítica que es fa als centres sanitaris són els temps d'espera per a rebre atenció i també l'alta rotació de professionals tant al CAP com als serveis de salut mental.

És destacable l'activitat de **natació individualitzada** des d'un punt de vista terapèutic, tot i que les famílies es queixen de que **no hi ha prou monitors i es genera molta llista d'espera** per a realitzar aquesta activitat. També es queixen de que quan falta algun/a monitor/a als cursos grupals, es substitueix amb la persona que fa els cursos individuals, de manera que la persona amb discapacitat es queda sense activitat puntualment.

Respecte al SAD (Servei d'Atenció Domiciliària) les participants detecten una **manca de disponibilitat del SAD social per a complementar el SAD dependència**. A més, diuen, **l'empresa prestadora del SAD pateix una manca de personal** que fa que no pugui cobrir les baixes de les persones treballadores, el que repercuteix en la no prestació del servei de manera puntual cada cop que es troben amb aquesta situació. Tanmateix, cal tenir present que la contractació del SAD és competència del Consell Comarcal.

Tal i com s'ha comentat a l'epígraf anterior, existeix una possible col·laboració amb la ONCE, que podria resultar un exemple de bones pràctiques a l'àmbit comunitari per donar lloc a futures col·laboracions amb altres entitats.

La Fundació Espiga, per la seva part, disposa d'un **banc d'ajudes tècniques de Creu Roja** al que hi poden accedir les persones amb discapacitat del municipi.

Amb una mirada comunitària més ampla, s'ha detectat també una manca de dinamització del teixit associatiu per part de l'Ajuntament. Aquest és un aspecte realment important en un municipi de la grandària de Sant Sadurní d'Anoia, on les competències i el pressupostos municipals no poden abastar totes les necessitats de la població, però en canvi compten amb el benefici de la proximitat com a eina d'organització social i veïnal.

Taula 31. Àmbit Benestar social, comunitari i salut

FORTALESES	ASPECTES DE MILLORA
<ul style="list-style-type: none"> • Hi ha una tècnica de treball Comunitari. • La Fundació Espiga té banc de recursos d'ajudes tècniques de Creu Roja. • Possibilitat de col·laboració amb entitats socials, com per exemple l'ONCE. • A la piscina municipal es realitzen classes de natació individualitzada. 	<ul style="list-style-type: none"> • Manca de sensibilització, informació i formació i accessibilitat (també cognitiva) al CAP. • Cal formació en llenguatge de signes als i les professionals del CAP. • Cal una formació específica en autisme pels professionals de la salut. • Falta de professionals a la piscina municipal per les sessions individualitzades; hi ha llista d'espera. • Rotació alta al sector sanitari. • Manca de servei de rehabilitació; els usuaris han d'anar a Vilafranca. Només hi ha un local on es fa rehabilitació i està infrautilitzat. • Temps d'espera molt llargs per a rebre atenció als centres sanitaris. • Incorporar RX al cap. • Desconnexió entre serveis específics que no faciliten el contínuum assistencial. • Manca de SAD (servei d'atenció a la domiciliària) social per fer serveis complementaris al SAD de dependència. • L'empresa prestadora del SAD de dependència no està prestant el servei correctament (manca de personal). • Manca de dinamització del teixit associatiu per part de l'Ajuntament.

Àmbit Lleure i Oci

Garantir la qualitat de vida en les dimensions relacionals, socials, d'autodeterminació i desenvolupament personal a partir de la participació en les activitats de temps lliure i oci, esport, cultura, etc. de les persones amb discapacitat és una demanda històrica arreu del territori. **Garantir una participació real i efectiva és també fonamental per tal de que les persones amb discapacitat puguin exercir el seu ple dret.** En aquest sentit, les actuacions que s'han de desenvolupar han de permetre adaptar a la realitat aquelles mancances identificades, que són precisament la manca d'una oferta cultural, esportiva i d'oci i temps lliure suficient per a les persones amb discapacitat.

Sovint, com que allò prioritari són les necessitats bàsiques, el lleure queda relegat o depèn de la voluntat de les organitzacions. Cal que **aquest àmbit no quedi relegat i es doti de les eines necessàries per al seu gaudi universal**, ja que compleix una funció d'espai de contacte i visibilització dins la comunitat que no ofereixen altres àmbits com per exemple l'habitatge o l'atenció socio sanitària.

Entenem que el lleure ha de ser una **eina que permeti la socialització i alhora un respir per a famílies.** En el cas de Sant Sadurní d'Anoia, la manca d'activitats d'oci i lleure adaptades és especialment notòria. Tradicionalment les activitats culturals i d'oci han estat molt limitades a la temporada d'estiu, una realitat que viu tota la població del municipi, però especialment les persones amb discapacitat. **Concretament, es fa la demanda de casal d'estiu adaptat per a totes les edats el mes d'agost.** Encara que hi ha hagut un esforç per augmentar aquesta oferta als darrers anys, **cal assegurar que aquesta incorpori a les persones amb discapacitat i que sigui accessible per a tothom.** Aquesta és una realitat que no s'ha complert i és que s'ha avançat molt poc en la inclusió de la discapacitat. En aquest sentit, destaca que la Festa Major del municipi i el cavatast no estiguin adaptades per a cap discapacitat en quant a soroll, ombra, àrees de descans, hores tranquil·les i pirotècnia.

Probablement és en aquest àmbit on s'han detectat més mancances i necessitats concretes com ara **manca de tallers per a joves amb suport individualitzat, manca de sales d'exposicions amb accessibilitat universal i serveis individualitzats, manca d'espai o franja horària adaptat a la biblioteca on es pugui fer soroll, manca de programació cultural adaptada, manca de serveis d'oci residencials, manca d'esplai adaptat, manca d'activitats esportives adaptades.** En resum, es podria dir que cal una mirada més inclusiva en la programació i disseny d'activitats culturals i d'oci.

Un aspecte a destacar és també, pel que fa principalment a activitats extraescolars per a infants, adolescents i joves, i a l'esport en general, és **la manca de professionals que puguin fer front a les necessitats d'atenció i suport que una persona amb discapacitat**

presenta. D'aquesta manera, atendre a una persona amb discapacitat suposa, en molts casos, deixar de supervisar l'activitat de la resta. Es posa de manifest, doncs, la necessitat d'ampliar personal en aquests serveis, ja siguin de l'administració o de les diferents entitats, i de potenciar la seva formació en atenció a la discapacitat. D'aquesta manera, es podria donar cobertura a una altra de les demandes expressades a les sessions que es referia a la necessitat de tenir un espai de trobada amb la persona encarregada de l'activitat abans de començar-la on poder-li explicar les necessitats específiques de la persona amb discapacitat que hi participarà.

Finalment, cal destacar com una mancança important al municipi, **la manca de parcs infantils adaptats i amb ombra.**

Taula 32. Àmbit Lleure i oci

FORTALESES	ASPECTES DE MILLORA
<ul style="list-style-type: none"> • Espai Mainada: servei de ludoteca gratuïta per a infants de 3 a 10 anys amb places reservades per a la diversitat funcional, depenent del programa “Temps per cures”. 	<ul style="list-style-type: none"> • La festa major i el cavatàs no estan adaptades. • Cal fer les festes dels barris més inclusives. • Manca de tallers per a joves amb suport individualitzat. • Manca de sales d'exposicions amb accessibilitat universal i serveis individualitzats. • Manca d'espai o franja horària adaptat a la biblioteca on es pugui fer soroll. • Manca de programació cultural adaptada. • Manca de serveis d'oci residencials. • Manca de casal d'estiu d'agost adaptat per a totes les edats. • Manca de mirada inclusiva en el disseny d'activitats d'oci. • No hi ha esplai adaptat al municipi ni activitats esportives adaptades. • Manca d'espais de comunicació amb les famílies abans d'iniciar una activitat en grup. • Calen professionals de suport a les activitats extraescolars. • Parcs infantils no accessibles i sense ombra.

7. PLA D'ACCIÓ

A continuació es treballa de cara a fer operativa la diagnosi presentada. Les línies que es volen representar en aquest document són una eina de planificació estratègica que **prioritza i dissenya les actuacions a desenvolupar a curt, mig i llarg termini per tal de donar o millorar la resposta a les demandes i necessitats** de les persones amb discapacitat i de les seves famílies, entitats i professionals que van ser identificades a la fase de diagnosi.

L'objectiu general del Pla d'Acció és identificar, dissenyar i detallar un conjunt d'**accions que** promoguin l'autonomia i l'apoderament de la població amb discapacitat, des d'un **punt de vista d'atenció integral i centrada en la persona**.

En el document apareixen **estratègies consensuades a partir de dinàmiques participatives i del treball conjunt amb les pròpies persones amb discapacitat, els seus familiars, representants d'entitats i professionals de serveis especialitzats i de serveis sanitaris del municipi**. Aquest consens obtingut dona legitimitat a la **identificació i desenvolupament del conjunt d'actuacions** per tal de **donar resposta a les necessitats actuals i futures** en l'àmbit de la discapacitat del municipi.

Pel què fa a les actuacions proposades en cadascuna de les línies estratègiques, cal tenir present que el seu compliment depèn principalment dels serveis i àrees de servei municipal competents i, per tant, l'execució de les propostes dependrà de la **capacitat, recursos disponibles i compromís dels agents competents** per a la seva realització. Així doncs, la **coordinació i l'assoliment de compromisos** entre els diversos actors implicats (serveis municipals, entitats, persones usuàries) serà una qüestió clau per tal de donar resposta a l'execució i compliment de les actuacions del Pla.

7.1. Valors fonamentals del Pla

El Pla respon als següents **valors fonamentals per tal d'assegurar la integritat i la legitimitat** de totes les actuacions dirigides tant a la població amb discapacitat com a les persones que les cuiden o treballen amb elles:

- **Model d'atenció centrada en la persona i gestió de casos integral**

El model ha de seguir dos punts essencials: **l'atenció centrada en la persona**, que situa la persona al centre del procés i que permet unes combinacions molt personalitzades donada l'heterogeneïtat i les necessitats de cada persona; i la **gestió de casos**, que té la finalitat d'articular i coordinar els serveis per donar resposta a les necessitats sorgides d'una **avaluació integral, bio-psico-social** de la situació de la persona amb discapacitat. Aquesta gestió de casos ha de permetre un **abordatge holístic i integral** dels diferents aspectes que afecten la seva vida. Aquest model d'atenció té com a objectiu potenciar l'autonomia de la persona en totes les seves dimensions per millorar la seva qualitat de vida.

- **Visió integral, transversal i inclusiva**

El Pla **treballa per aportar una visió global i integral** sobre la qual es vertebrí la planificació existent amb la implicació de **totes les àrees de l'administració afectades**. En aquesta vertebració també es busca incloure iniciatives dels serveis sanitaris i socials del municipi i de les entitats del Tercer Sector. A part de la planificació existent d'actuacions concretes també es tenen en compte **mecanismes de seguiment de l'execució del pla a diversos nivells**.

- **Participació dels diferents agents en la conceptualització del pla**

La pròpia metodologia concebuda pel Pla d'Acció està dissenyada **buscant la participació activa dels diversos agents** com ara les persones afectades i els seus familiars, els equips tècnics especialitzats i les principals entitats vinculades a l'àmbit d'intervenció en matèria de discapacitat. Posteriorment s'ha impulsat el desenvolupament del Pla permetent **combinar la prioritització feta des de la ciutadania**, però sent conscients de les **capacitats d'execució de la institució**, d'acord amb el calendari i les expectatives previstes.

- **Gestió eficient, sostenible i de qualitat**

Les propostes que es recullen al Pla d'Acció busquen **promocionar la gestió eficient, sostenible i amb criteris de qualitat**. Per tant, s'han d'aprofitar els recursos ja existents, realitzant petites modificacions si escau, o creant o incorporant nous serveis que requereixin una inversió sostenible en infraestructura i aprofitant l'expertesa existent.

- **Corresponsabilitat: Col·laboració, coordinació i treball en xarxa entre els serveis i agents**

No només es vol assegurar la representativitat i l'escolta de tots els agents participants vinculats a la discapacitat, sinó que també es vol incentivar el **treball en xarxa** com a forma d'establir mecanismes de **corresponsabilitat entre els serveis i agents** en les diverses formes de treball. Aquesta col·laboració i coordinació es tradueix en diversos mecanismes i protocols de treball entre els agents clau.

- **Promoció de l'activació del teixit social, voluntariat i figures especialitzades**

De la mateixa manera que es vol fer partícip del pla a tots els agents vinculats amb la discapacitat i treballar conjuntament en xarxa, també es vol **activar el teixit associatiu** existent al municipi, fent-lo més gran, més inclusiu i amb eines de participació i gestió.

- **Perspectiva de gènere**

L'actual informe ha de respondre a **la necessitat d'abordar la situació de les dones amb discapacitat al municipi**. Les dones es troben en una problemàtica de doble invisibilització per ser dona i persona amb discapacitat. A més, la falta d'informació desagregada per gènere en el conjunt de dades sobre discapacitat dificulta la possibilitat d'obtenir una imatge més detallada de la situació de les dones amb discapacitat.

- **Generació i registre d'informació**

Per tal de dissenyar de forma concreta les diferents actuacions que formen part de les línies estratègiques que defineixen el Pla d'Acció és necessari que la **informació sobre els col·lectius i programes dels diferents àmbits de planificació sigui completa i actualitzada i estar fàcilment disponible**.

7.2. Línies estratègiques i actuacions

A continuació es detallen una sèrie d'actuacions basades en la recerca de l'equip de la Fundació Pere Tarrés i en el procés participatiu amb professionals de l'Ajuntament, entitats socials, i persones amb discapacitat i familiars. No es tracta en cap cas d'una exposició exhaustiva de totes les actuacions que es podrien desenvolupar, sinó una identificació d'algunes propostes que es consideren factibles d'acord amb l'experiència de l'equip redactor i amb el marc competencial municipal. Les actuacions presentades s'han organitzat d'acord a 3 línies estratègiques: Acció comunitària i serveis d'acompanyament al llarg de la vida; Mesures d'accessibilitat universal i vida autònoma i, per últim, Inclusió i participació comunitària.

A partir de les demandes i necessitats detectades i analitzades en la fase de diagnosi, s'han identificat 15 actuacions de millora que es consideren prioritàries per iniciar el camí cap a la plena igualtat de les persones amb discapacitat a Sant Sadurn d'Anoia. D'aquestes 15 se n'han prioritzat 10 que són les que a continuació es presenten desenvolupades en format de fitxa i que es consideren com a mesures urgents alhora que viables. Les altres 5 actuacions que s'esmenten són recomanacions que s'haurien de considerar un cop executades les actuacions urgents. Pel seu caràcter de complementàries, aquestes 5 actuacions recomanades no es presenten desenvolupades, sinó que només s'enumeren (a la següent taula assenyalades en cursiva).

LE1: Acció comunitària i serveis d'acompanyament al llarg de la vida

COM.1 Creació de la taula de discapacitat

ACO.1 Capacitació i especialització d'un referent en l'àmbit de les persones amb discapacitat

LE2: Mesures d'accessibilitat universal i vida autònoma

ACC.1 Revisió i posada en marxa del pla d'accessibilitat de 2017.

ACC.2 Actuacions per l'accessibilitat física de la via pública.

ACC.3 Revisar els equipaments municipals per a que compleixin amb la normativa d'accessibilitat universal.

ACC.4 Garantir l'accessibilitat cognitiva en les comunicacions i publicacions de l'Ajuntament.

HAB.1 Implementar mecanismes correctors i d'acció positiva en la normativa d'accés als pisos de lloguer del parc d'habitatge públic (HPO) per afavorir a les persones amb discapacitat.

LE3: Inclusió i participació comunitària

CUL.1 Adaptació de l'oferta de programació cultural.

CUL.2 Adaptar les festes populars i tradicionals.

OCI.1 Estudiar l'ampliació del servei de casal d'estiu adaptat al mes d'agost

OCI.2 Oferir tallers per a joves amb suport individualitzat.

ESP.1 Donar suport a la realització d'activitats esportives adaptades.

ESP.2 Oferir activitats dirigides en entitats o centre esportius privats on les persones amb discapacitat puguin participar acompanyades de les seves famílies.

ESP.3 Analitzar la viabilitat de l'augment de les hores de servei de natació individual adaptada.

ESP.4 Estudiar l'augment de la dotació de màquines adaptades la sala de fitness del poliesportiu municipal.

7.2.1. Acció comunitària i serveis d'acompanyament al llarg de la vida.

El benestar social i comunitari és la dimensió col·lectiva en la que entren en joc tots aquells factors que proporcionen unes condicions de vida dignes, justes i igualitàries a una societat. Es aquest sentit, no es tracta d'engegar accions de caràcter individual, tot i que qualsevol acció d'àmbit comunitari tindrà repercussions en les vides individuals de la ciutadania de Sant Sadurn d'Anoia.

Habitualment, hi ha una tendència generalitzada en buscar solucions i recursos que donin resposta a situacions individuals, però cal no oblidar aquelles accions que s'enfoquen a un col·lectiu determinat socialitzant recursos per a cobrir necessitats que poden beneficiar al conjunt de la població. Per això, cal pensar en actuacions que no només donin resposta a les necessitats existents, sinó que també serveixin per apoderar a les persones de la seva pròpia salut i benestar. Per tant, una de les accions més importants és treballar en una línia més preventiva, donant a conèixer serveis disponibles i eines i mecanismes que permetin fer una transferència de coneixement i que els permeti mantenir unes condicions de vida actives i saludables.

En aquesta línia, es plantegen aquí dues accions de caire comunitari que tindran l'encàrrec de millorar la vida de les persones amb discapacitat del municipi com a col·lectiu, atenent a l'hora la seva individualitat.

La **taula de la discapacitat** haurà de ser l'òrgan d'abast municipal que vetlli pel benestar social i la millora de la qualitat de vida de les persones amb discapacitat de Sant Sadurní, mentre que una **figura d'acompanyament professional** podrà atendre l'especificitat de cada situació en el context vital de cada persona.

La taula, a banda de vetllar pel compliment del pla d'actuació local en l'àmbit de les persones amb discapacitat, tindrà també l'encàrrec de vetllar per la resolució de necessitats de la població amb discapacitat alhora que facilitar la relació amb les altres administracions que tinguin responsabilitats en la resolució d'aquestes mateixes necessitats.

Nom de l'acció/actuació	COM.1 Creació de la taula de discapacitat
Línia estratègica	LE1. Acció comunitària i serveis d'acompanyament al llarg de la vida
Descripció	La creació de la Taula de la discapacitat vol donar resposta a la implementació i seguiment del present pla i a constituir-se com un espai de trobada i treball entre els agents clau (ciutadania, entitats,

	<p>altres agents socials, i representants tècnics i polítics) que treballen amb el col·lectiu des de diferents àmbits.</p> <p>Es presenta com un espai de coordinació i amb una visió comunitària que assegura la participació, promou la reflexió i proposa actuacions dirigides a fomentar la plena inclusió de les persones amb discapacitat a Sant Sadurn d'Anoia.</p> <p>La coordinació i la delimitació d'objectius d'acord amb el pla d'actuació és una de les funcions principals de la Taula, que necessita d'una organització adequada per garantir els diferents objectius.</p> <p>Es proposa la creació de dos nivells de treball, la taula de discapacitat i les comissions de treball. En concret:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Taula de discapacitat. Funcions de coordinació de les diferents comissions de treball, marca objectius coherents i crea un marc de temporització. Compta amb la participació dels diferents agents implicats (persones amb discapacitat, familiars, entitats, personal tècnic de l'administració municipal, personal tècnic dels recursos i serveis específics que operen al territori i partits polítics del municipi). 2. Comissions de treball: Amb funcions operatives per aconseguir objectius clars, determinar les actuacions a curt i llarg termini i temporitzar les actuacions de cada àmbit de treball.
<p>Objectius</p>	<p>La taula de la discapacitat tindrà l'encàrrec de complir un seguit d'objectius que es detallen a continuació i que seran responsabilitat d'un o dels dos nivells de treball que s'han establert prèviament:</p> <p><u>Taula de discapacitat</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vetllar pel compliment del pla d'actuació • Vetllar per la resolució de les necessitats de la població amb discapacitat • Espai de coordinació de les comissions de treball • Facilitar la relació amb altres administracions en qüestions on hi hagi responsabilitats compartides • Proporcionar un marc general de temporització • Facilitar indicadors d'avaluació <p><u>Comissions de treball</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vetllar pel compliment del pla d'actuació • Aconseguir objectius clars i operatius dels diferents àmbits

	<ul style="list-style-type: none"> • Detallar projectes i actuacions a curt i llarg termini • Triar els indicadors d'avaluació
<p>Metodologia</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Creació de la taula de discapacitat: Es preveu que aquest òrgan tingui una rutina de dues o tres reunions anuals, tot i que és valorable la possibilitat d'augmentar aquest nombre de sessions durant el primer any, tenint en compte que la formació i posada en marxa de la taula pot requerir d'un esforç extraordinari. En aquest sentit, es recomana programar una sèrie de reunions periòdiques (mensuals o bimensuals) fins que totes les comissions s'hagin activat. 2. Manteniment tant de la taula de discapacitat com de les comissions: <ul style="list-style-type: none"> ○ Definir els objectius de la Taula i els de cada comissió i acordar els continguts que es tractaran a cada sessió, els assistents, així com també la seva missió i visió. ○ Fer un llistat de les persones, entitats i altres agents socials i/o serveis que han de participar a cada òrgan (taula o cada una de les comissions). ○ Fer una convocatòria formal prèvia i un recordatori una setmana abans de cada sessió (adjuntant els documents que es treballaran, si cal recollir la informació de sessions anteriors). ○ Convidar a les persones clau en funció de la temàtica que es vulgui treballar. ○ Preparar la sessió el més clara i explicativa possible. ○ Preparar els materials que es donaran a la sessió, si és necessari. ○ Prendre acta dels acords presos. ○ Enviar l'acta posteriorment a les persones assistents. 3. Dotar de contingut a la Taula: <ul style="list-style-type: none"> ○ Elaborar un calendari anual i un programa d'activitats formatives i divulgatives. ○ Participar en l'organització, el seguiment, el control, la supervisió i l'avaluació de l'eficàcia de les accions realitzades i dels recursos assignats per a cada finalitat. ○ Designar una persona tècnica que pugui acompanyar i gestionar la taula.

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Establir relacions amb altres taules per treballar en xarxa i fer incidència política a tots els nivells. <p>4. Dotar de contingut i objectius les comissions (mirar taula adjunta)</p>															
Equip tècnic responsable	<p>Taula de discapacitat: Alcaldia/Participació (secretaria) i Servei d'Acció Social.</p> <p>Cada comissió podrà tenir una persona responsable en funció del seu àmbit de treball, l'haurà de definir cada comissió internament.</p>															
Col·laboradors /agents implicats	<p>Familiars i persones amb discapacitat.</p> <p>Entitats del municipi i de la comarca amb cobertura a persones usuàries del municipi.</p> <p>Equip tècnic segons àmbit a treballar (comissions) i representació estable per a la taula de discapacitat.</p> <p>Participació de partits polítics (salvaguarda compliment pla i actuacions en l'àmbit).</p>															
Indicadors de seguiment i avaluació	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nombre de comissions creades ○ Nombre de reunions de les comissions i de la taula de discapacitat ○ Grau de participació a les sessions de treball ○ Nombre d'acords presos ○ Nombre d'acords materialitzats (compromisos derivats complits) ○ Nombre d'actuacions proposades per les comissions ○ Nombre d'actuacions realitzades per comissions ○ Grau d'implementació de les actuacions aprovades en el pla 															
Calendari previst	<table border="1"> <tr> <td></td> <td>ANY 1</td> <td>ANY 2</td> <td>ANY 3</td> <td>ANY 4</td> </tr> <tr> <td></td> <td colspan="2">Curt Termini</td> <td colspan="2">Llarg Termini</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>		ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4		Curt Termini		Llarg Termini						
	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4												
	Curt Termini		Llarg Termini													
Pressupost i finançament	<table border="1"> <tr> <td>BAIX</td> <td>MIG</td> <td>ALT</td> </tr> </table>	BAIX	MIG	ALT												
BAIX	MIG	ALT														
Comissió de formació i sensibilització (objectius)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Garantir la formació i la sensibilització necessària dels treballadors i treballadores de l'ajuntament per reduir les barreres existents segons els tipus de discapacitat (cognitiva, sensorial o física). 2. Vetllar per la incorporació de la mirada de la discapacitat en els plans i polítiques públiques que es desenvolupin al municipi. 															

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Garantir la participació o representació de persones amb discapacitat en els processos participatius i taules sectorials del municipi.
Comissió educació i inserció laboral:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vetllar per garantir la cobertura de vetlladors/es tant a les escoles concertades com a les públiques i al servei de menjador i migdia de les escoles públiques. 2. Promoure i acompanyar al servei local d'ocupació perquè faci una tasca de sensibilització i informació a les empreses ordinàries per augmentar la contractació de persones amb discapacitat. 3. Estudiar la possibilitat de crear un IFE al municipi o entomar negociacions amb l'IFE de Vilafranca del Penedès per facilitar l'assistència de persones amb discapacitat que resideixen a Sant Sadurní d'Anoia. 4. Explorar possibilitats de formació i inserció laboral.
Comissió de salut	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vetllar per la formació i sensibilització dels professionals del CAP per millorar l'accessibilitat universal al CAP (llengua de signes, TEA,...). 2. Iniciar la coordinació amb l'Hospital de Vilafranca per realitzar les sessions de rehabilitació en el local existent al municipi. 3. Impulsar la creació d'una taula de salut mental.
Comissió d'oci	<ol style="list-style-type: none"> 1. Coordinar l'organització i assessorament d'unes festes de barris inclusives amb les associacions de veïns i veïnes. 2. Cercar i promocionar recursos d'oci amb pernoctacions (respir) 3. Treballar per la creació d'un grup d'esplai adaptat al municipi. 4. Treballar amb els organismes supramunicipals pertinents per millorar la xarxa de transport adaptat a demanda i col·lectiu per l'accés a activitats d'oci.

Nom de l'acció/actuació	ACO.1 Capacitació i especialització d'un referent en l'àmbit de les persones amb discapacitat
Línia estratègica	LE1. Acció comunitària i serveis d'acompanyament al llarg de la vida
Descripció	La discapacitat és una circumstància que acompanya a les persones al llarg de tota la vida. Per això és imprescindible garantir un contínuum assistencial.

	<p>Les persones que són ateses des de serveis especialitzats ja disposen d'una professional (normalment treballador/a social) que les acompanya i orienta en les decisions i situacions del dia a dia, però no pot atendre aquelles necessitats/demandes que queden fora de l'àmbit de treball del servei especialitzat en qüestió. De la mateixa manera, són professionals que poden acompanyar a la persona mentre és usuària del servei i en els moments d'incorporació i de derivació cap a altres recursos o serveis. Per contra, però, no poden exercir un acompanyament en totes les etapes de la vida.</p> <p>Les professionals dels equips de serveis socials bàsics, per la seva vocació més generalista d'atenció a la ciutadania, sí que poden exercir aquesta funció de referent al llarg de tota la vida de la persona, prestant especial atenció als moments de canvis vitals (transició escola-treball, finalització de la vida laboral activa, ingrés en recurs residencial, etc.). Per això, pren especial importància disposar d'uns coneixements específics i globals de l'especificitat de les necessitats que poden presentar la diversitat de persones amb discapacitat, així com de tots els serveis, recursos i entitats que tenen a la seva disposició.</p> <p>L'especialització d'una tècnica dels serveis socials que pugui exercir de referent per a les persones amb discapacitat en qualsevol moment de la vida garanteix la qualitat de l'atenció i el contínuum assistencial.</p>
Objectius	<ul style="list-style-type: none"> • Acompanyar a les persones amb discapacitat i les seves famílies al llarg de la vida. • Garantir una atenció amb mirada integral. • Centralitzar tota la informació sobre recursos i serveis i derivar. • Coordinar els i les professionals que atenen a la persona. • Recollir i donar sortida a les demandes de formació i informació de professionals d'altres serveis/recursos/departaments.
Metodologia	<ul style="list-style-type: none"> ○ Treball en xarxa ○ Treball individual/familiar. Atenció directa centrada en la persona. ○ Formació especialitzada de la professional referent.

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Assessorament a la resta de l'equip de serveis socials i a altres departaments de l'Ajuntament. ○ Recerca de recursos/serveis/entitats.
Funcions	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promoure la formació específica a professionals dels Serveis Socials. 2. Centralitzar les gestions i representació dels serveis socials en una persona referent. 3. Tenir un coneixement general de tots els recursos, serveis i entitats de l'àmbit de la discapacitat. 4. Tenir una visió integral de la vida de la persona amb discapacitat per tal de poder-la acompanyar en qualsevol moment i circumstància (tramitació i gestió de documentació,...) 5. Promoure el suport i l'acompanyament a les persones cuidadores no professionals (possible formació GSAM de DIBA o GAM o treball social grupal). 6. Coordinar-se amb tota la xarxa de serveis específics per a persones amb discapacitat per a garantir el contínuum assistencial. 7. Estudiar la possibilitat que les persones amb dificultats per a expressar-se (p.e. TEA) hagin de passar per primera acollida.
Equip tècnic responsable	Serveis Socials Bàsics
Col·laboradors /agents implicats	Entitats, recursos i serveis d'atenció a persones amb discapacitat.
Indicadors de seguiment i avaluació	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nombre d'expedients actius en seguiment per la professional especialitzada. ○ Nombre de reunions de xarxa ○ Nombre de coordinacions amb altres recursos, serveis i entitats especialitzats. ○ Nombre d'assessoraments realitzats a altres professionals de serveis socials o altres departaments de l'Ajuntament.

	<ul style="list-style-type: none"> o Nombre de formacions realitzades per part de la professional especialitza. 			
Calendari previst	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4
	Curt Termini		Llarg Termini	
Pressupost i finançament	BAIX		MIG	ALT

3.2.2. Mesures d'accessibilitat universal i vida autònoma

Les actuacions de la línia estratègica de vida autònoma van dirigides a garantir que la persona amb discapacitat pugui desenvolupar el seu projecte de vida de la forma més independent o autònoma possible.

Per això, i tenint en compte que Sant Sadurní disposa d'un pla d'accessibilitat aprovat el 2017 i que a dia d'avui encara no s'ha executat, resulta imprescindible que la primera acció a emprendre en aquesta línia estratègica haurà de ser la **revisió i posada en marxa del pla d'accessibilitat de 2017**.

Aquesta primera actuació ja en portarà implícites moltes més, però tot i així s'han acordat una sèrie de mesures que s'hauran de considerar prioritàries a partir de la diagnosi elaborada i que es presenten com a actuacions d'urgència en la línia de l'autonomia personal.

La primera d'aquestes mesures consisteix en l'execució d'**actuacions per l'accessibilitat física de la via pública**. Independentment del que s'hagi aprovat en les actuacions del pla d'accessibilitat de 2017, en el pla de discapacitat actual s'assenyalen com a prioritats dotar e rampa els passos de vianants que no en tenen i adaptar els parcs infantils i dotar-los d'ombra.

El mateix passa amb la **revisió dels equipament municipals per a que compleixin amb la normativa d'accessibilitat universal**. És a dir, al marge de les actuacions contemplades al pla d'accessibilitat, aquí es concreta la necessitat de executar les següents:

- Adaptació de les sales d'exposicions amb mesures d'accessibilitat universal.
- Adaptació d'una franja horària amb soroll a la biblioteca municipal.
- Pintar correctament els passos de vianants.
- Condicionar els edificis públics amb elements d'accessibilitat cognitiva.

Per últim, en l'àmbit de l'accessibilitat, caldrà també **garantir l'accessibilitat cognitiva en les comunicacions i publicacions de l'Ajuntament**.

Un altre requisit de les persones amb discapacitat per a poder gaudir d'una vida autònoma és la possibilitat d'accés a un **habitatge** digne.

Degut a la diversitat de realitats existents, donar resposta a les necessitats d'un col·lectiu específic com la discapacitat és un fet complex per a la administració local, especialment quan aquest col·lectiu pot patir una doble discriminació a l'hora d'accedir al mercat laboral, que els permetria poder disposar de recursos per accedir a l'habitatge. I també per la situació del mercat immobiliari, amb uns preus molt elevats, i unes dificultats d'accés especialment per les persones en situació de vulnerabilitat i/o risc d'exclusió social, als quals l'administració també ha de donar resposta.

L'actuació que aquí es planteja consisteix en implementar mecanismes correctors i de discriminació positiva en la normativa d'accés als pisos de lloguer del parc d'habitatge públic (HPO) per afavorir a les persones amb discapacitat. Aquesta actuació té la voluntat de donar resposta a la necessitat d'ampliar les opcions d'habitatge perquè les persones amb discapacitat puguin desenvolupar de forma independent el seu projecte de vida.

Nom de l'acció/actuació	ACC.1 Revisió i posada en marxa del pla d'accessibilitat de 2017				
Línia estratègica	LE2: Mesures d'accessibilitat universal i vida autònoma				
Descripció	<p>L'accessibilitat i l'adaptabilitat és una de les preocupacions més urgents que han sorgit de les dinàmiques participatives, principalment per part de la ciutadania.</p> <p>L'Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia va elaborar un pla d'accessibilitat el 2017 que, actualment (2023), encara no s'ha posat en marxa. Revisar, actualitzar, i garantir mecanismes pel desenvolupament del pla és una de les prioritats que han de donar resposta a la demanda de la població.</p>				
Objectius	<ul style="list-style-type: none"> • Millorar l'accessibilitat al municipi • Sensibilitzar al conjunt de l'administració municipal 				
Metodologia	<ul style="list-style-type: none"> ○ Revisar i actualitzar la diagnosi i les actuacions del pla d'accessibilitat de 2017 ○ Planificar i pressupostar els recursos tècnics i econòmics necessaris per a l'activació del pla ○ Implementar les mesures i actuacions que es detallen en el pla seguint l'ordre de prioritat indicat. 				
Equip tècnic responsable	Urbanisme i Obres Via Pública				
Col·laboradors /agents implicats	Tots els departaments de l'Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia Taula de discapacitat				
Indicadors de seguiment i avaluació	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nombre de reunions realitzades per a la revisió i actualització del pla d'accessibilitat de 2017. ○ Nombre d'actuacions del pla planificades i pressupostades per als propers quatre exercicis. ○ Nombre d'actuacions del pla realitzades. 				
Calendari previst		ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4
		Curt Termini		Llarg Termini	

Pressupost i finançament	BAIX	MIG	ALT
---------------------------------	------	-----	------------

Nom de l'acció/actuació	ACC.2 Actuacions per l'accessibilitat física de la via pública
Línia estratègica	LE2: Mesures d'accessibilitat universal i vida autònoma
Descripció	<p>A banda de tot allò que pugui recollir el Pla d'accessibilitat de 2017 i de les accions que s'hagin d'executar per tal de donar-li compliment (ACC.1), al llarg de la diagnosi d'aquest pla s'han detectat una sèrie de mancances en la via pública que dificulten o impedeixen d'alguna manera la correcta mobilitat de persones amb discapacitat.</p> <p>Específicament, es considera imprescindible la realització d'actuacions de millora en els passos de vianants (dotar-los de rampa si no en tenen) i en els parcs infantils (adaptar-los i complementar-los amb espais d'ombra).</p>
Objectius	<ul style="list-style-type: none"> • Identificar els passos de vianants que no disposen de rampa i els parcs infantils que no estan adaptats ni tenen zona d'ombra. • Dotar tots els passos de vianants de rampa • Adaptar els parcs infantils del municipi i dotar-los de zones d'ombra.
Metodologia	<ul style="list-style-type: none"> ○ Establir un mecanisme de coordinació entre tots els agents municipals que hagin de participar d'aquesta actuació. ○ Realitzar una diagnosi dels passos de vianants i parcs infantils. ○ Realització de les actuacions necessàries a la via pública.
Equip tècnic responsable	<p>Urbanisme i Obres</p> <p>Via Pública</p>
Col·laboradors /agents implicats	<p>Brigada municipal</p> <p>Servei d'Acció Social</p> <p>Taula de discapacitat</p>
Indicadors de seguiment i avaluació	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nombre d'actuacions de millora identificades. ○ Nombre d'actuacions de millora realitzades.

Calendari previst	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4
	Curt Termini		Llarg Termini	
Pressupost i finançament	BAIX	MIG	ALT	

Nom de l'acció/actuació	ACC.3 Revisar els equipaments municipals per a que compleixin amb la normativa d'accessibilitat universal.
Línia estratègica	LE2: Mesures d'accessibilitat universal i vida autònoma
Descripció	<p>Els equipaments municipals han de ser accessibles per a tota la ciutadania, pel que sovint caldrà dotar-los de mesures d'accessibilitat universal per a garantir que qualsevol persona hi pugui accedir de la forma més autònoma i segura possible.</p> <p>S'han identificat 4 mesures d'accessibilitat que, sense ser les úniques necessàries al municipi, es consideren les més urgents. Aquestes mesures d'accessibilitat universal que s'hauran de prioritzar són les següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adaptació de les sales d'exposicions amb mesures d'accessibilitat universal. - Adaptació d'una franja horària amb soroll a la biblioteca municipal. - Condicionar els edificis públics amb elements d'accessibilitat cognitiva. - Pintar correctament els passos de vianants d'accés als equipaments.
Objectius	<ul style="list-style-type: none"> • Garantir l'accessibilitat universal, una qualitat que ajuda que totes les persones compreguin, utilitzin, participin i gaudeixin dels entorns amb autonomia i seguretat. • Identificar els equipaments que necessiten mesures d'accessibilitat .
Metodologia	<ul style="list-style-type: none"> ○ Creació d'un catàleg de missatges cognitivament accessibles. ○ Revisió dels equipaments públics i diagnosi dels punts que cal condicionar amb elements del catàleg ○ Implantació dels elements d'accessibilitat cognitiva als llocs identificats ○ Revisió dels passos de vianants que necessiten repintar. ○ Pintar correctament els passos de vianants identificats.

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Crear un espai de coordinació entre Urbanisme i biblioteca per buscar una solució a la necessitat d'habilitar un espai de soroll. 												
Equip tècnic responsable	Urbanisme i Obres												
Col·laboradors /agents implicats	Equipaments, brigada municipal, Servei d'Acció Social i Taula de discapacitat												
Indicadors de seguiment i avaluació	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nombre de passos de vianants correctament senyalitzats. ○ Nombre d'actuacions de millora d'accessibilitat cognitiva efectuats als equipaments municipals. ○ Nombre d'equipaments municipals completament accessibles. ○ Enquesta de valoració de les persones amb discapacitat que fan us de l'espai de soroll de la biblioteca. 												
Calendari previst	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ANY 1</th> <th>ANY 2</th> <th>ANY 3</th> <th>ANY 4</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="2">Curt Termini</td> <td colspan="2">Llarg Termini</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4	Curt Termini		Llarg Termini					
ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4										
Curt Termini		Llarg Termini											
Pressupost i finançament	<table border="1"> <tbody> <tr> <td>BAIX</td> <td>MIG</td> <td>ALT</td> </tr> </tbody> </table>	BAIX	MIG	ALT									
BAIX	MIG	ALT											

Nom de l'acció/actuació	ACC.4 Garantir l'accessibilitat cognitiva en les comunicacions i publicacions de l'Ajuntament
Línia estratègica	LE2: Mesures d'accessibilitat universal i vida autònoma
Descripció	<p>Al llarg de la diagnosi i de les diferents fases desenvolupades del present pla, les persones participants han manifestat la necessitat de poder adaptar la informació i comunicació que es publica en un llenguatge que sigui comprensible i adaptat per a tota la població.</p> <p>En aquest sentit, les accions comunicatives que desenvolupa el Departament de Comunicació requereixen una revisió que permeti incorporar mecanismes per estudiar la possibilitat de millorar-les i fer-les accessibles a tota la població.</p> <p>Val a dir que la diversitat d'agents que generen accions comunicatives i informatives dificulta la implementació i l'adaptació dels documents generats per l'administració en els diferents formats.</p> <p>Per tant, es planteja establir un pla de gestió del canvi obrint mecanismes de diagnòstic i revisió de les comunicacions per adaptar-les a tots els públics, començant pel més prioritari i a partir d'aquí, anar avançant en les diferents vies d'informació i comunicació municipals.</p>
Objectius	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnòstic del nivell d'accessibilitat cognitiva de les accions comunicatives que es porten a terme. • Priorització d'aquelles comunicacions que haurien de ser adaptades de forma més urgent. Concretament, s'han detectat com a adaptacions prioritàries el programa de festes, la programació cultural i l'oferta d'oci i esportiva. • Adaptació amb mesures d'accessibilitat cognitiva de les comunicacions i informacions municipals.
Metodologia	<ul style="list-style-type: none"> ○ Conformació del grup de treball i designació de responsables. ○ Revisió dels requisits d'accessibilitat. ○ Diagnosi de les accions comunicatives: revisió del grau de compliment en accessibilitat i identificació de les possibles

	millores comptant amb l'assessorament de la taula de la discapacitat de Sant Sadurní. <ul style="list-style-type: none"> ○ Priorització de les accions de millora. ○ Implementació de les accions de millora. 						
Equip tècnic responsable	Servei de Comunicació i Servei d'Acció Social.						
Col·laboradors /agents implicats	Resta de serveis de l'Ajuntament. Taula de la discapacitat.						
Indicadors de seguiment i avaluació	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nombre d'accions de millora realitzades. ○ Nombre de documents informatius i comunicatius accessibles. 						
Calendari previst	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4			
	Curt Termini		Llarg Termini				
Pressupost i finançament	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 33%;">BAIX</td> <td style="width: 33%; background-color: #f4a460;">MIG</td> <td style="width: 33%;">ALT</td> </tr> </table>				BAIX	MIG	ALT
BAIX	MIG	ALT					

Nom de l'acció/actuació	HAB 1. Implementar mecanismes correctors i d'acció positiva en la normativa d'accés als pisos de lloguer del parc d'habitatge públic (HPO) per afavorir a les persones amb discapacitat.
Línia estratègica	LE2: Mesures d'accessibilitat universal i vida autònoma
Descripció	<p>La discriminació al dret a l'habitatge és una demanda cada vegada més freqüent de les persones amb discapacitat. Actualment, a la dificultat per accedir al mercat d'habitatge "privat", tant de compra com de lloguer, s'ha de sumar el fet que, per llei, únicament un 4% (RDL 1/2013, article 32) de l'habitatge de protecció oficial està reservat a persones amb discapacitat. A part, no existeixen ajuts específics ni per l'adquisició ni pel lloguer d'habitatge per a persones amb discapacitat.</p> <p>És a dir, les persones es troben en una doble discriminació de l'habitatge ja que a la falta d'adaptació dels habitatges, moltes persones no tenen la capacitat d'obtenir els recursos econòmics que demana el mercat privat (ni de compra ni de lloguer), a causa de la falta d'ajuts i d'un mercat laboral poc integrador.</p> <p>Tot i el marc de la limitada competència municipal i de la poca incidència del parc d'habitatge públic, es considera adient implementar mecanismes correctors per tal de treballar en la reducció de desigualtats, així com en els elements d'acció positiva per a persones amb discapacitat a l'hora de poder accedir a pisos de lloguer en les promocions de protecció oficial (PO) del parc públic d'habitatge.</p>
Objectius	<ul style="list-style-type: none"> • Validar que les promocions de PO d'habitatge públic estiguin adaptades per les diferents tipologies de discapacitat i promoure actuacions per tal de permetre la seva adaptació en el cas de que no ho estiguin, fent una versió molt definida del que es requereix com a adaptabilitat envers les diferents discapacitats. • Definir quines són les discapacitats excloses i revisar els procediments administratius (requisits) per facilitar l'accés a l'habitatge de lloguer als col·lectius més vulnerables com les persones amb discapacitat.

	<ul style="list-style-type: none"> • Avaluar els mecanismes correctors i els indicadors de discriminació positiva en relació a altres indicadors i analitzar la seva pertinença per tal d'adaptar-los a una millora de l'accés a l'habitatge de lloguer públic. 												
Metodologia	<ul style="list-style-type: none"> ○ Revisió de la legislació municipal corresponent i de la documentació necessària per facilitar l'accés a les persones amb discapacitat a un habitatge digne. ○ Consultar i validar amb l'àrea jurídica informació legal que pugui esdevenir generadora de desigualtat en l'accés a l'habitatge i actuacions compensatòries. ○ Avaluació del seguiment de la demanda i indicadors de cobertura amb l'oferta existent, incorporant indicadors de viabilitat i adequació de l'habitatge i de la situació contextual de la persona. ○ Avaluar l'existència de mecanismes correctors i de discriminació positiva per detectar disfuncionalitats i ampliar-los en el cas que sigui necessari. ○ Definir/revisar procediments per incloure indicadors de discriminació positiva en les sol·licituds als lloguers dels parc municipal d'habitatge. ○ Treballar en la línia de l'adaptació dels habitatges de lloguer de PO en funció de la necessitat real de la demanda. 												
Equip tècnic responsable	Servei d'Habitatge												
Col·laboradors /agents implicats	Servei d'Acció Social i Serveis Interns												
Indicadors de seguiment i avaluació	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nombre de mesures/modificacions que s'han efectuat per garantir l'acció positiva en l'accés a l'habitatge públic. ○ Nombre de persones beneficiàries de pisos de lloguer a partir de l'establiment de discriminació positiva. ○ % de persones beneficiàries en comparació amb el total de lloguer. 												
Calendari previst	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ANY 1</th> <th>ANY 2</th> <th>ANY 3</th> <th>ANY 4</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="2">Curt Termini</td> <td colspan="2">Llarg Termini</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4	Curt Termini		Llarg Termini					
ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4										
Curt Termini		Llarg Termini											

Pressupost i finançament	BAIX	MIG	ALT
---------------------------------	-------------	-----	-----

3.2.3. Inclusió i participació comunitària

Una de les demandes més habituals entre la població amb discapacitat és que les activitats de lleure, extraescolars, esports, oci i cultura estiguin adaptades a la diversitat.

La possibilitat de poder gaudir d'activitats de lleure, esport, oci i cultura adaptades són clau no només per la inclusió social de les persones amb discapacitat, sinó també perquè puguin exercir els seus drets de desenvolupament personal.

Però encara queda força camí per recórrer en l'adaptació a la diversitat de les persones, en especial en un àmbit tant divers. En aquest sentit, les mateixes persones reconeixen una manca d'oferta d'oci i de lleure tant destinades per a elles, com a activitats inclusives amb la resta de la població. És en aquesta línia que s'ha de continuar treballant en sensibilitzar i formar als col·lectius de professionals de lleure, esports, oci i cultura per interaccionar amb les persones amb discapacitat (funcions de la taula de discapacitat) i en adaptar l'oferta d'activitats perquè respongui a les seves necessitats específiques.

Per desenvolupar aquesta línia estratègica s'ha optat per destacar dos nivells d'actuacions que tindran un diferent grau de desenvolupament en el present informe. En **un primer nivell**, es destaquen les **actuacions recomanades** per tal que es puguin implementar en un horitzó de curt o mig termini i que han aparegut prioritzades al llarg del procés participatiu. Les actuacions que a continuació es relacionen pertanyen totes elles a l'àmbit de l'esport, són les següents:

- ESP.1 Donar suport a la realització d'activitats esportives adaptades.
- ESP.2 Oferir activitats dirigides en entitats o centres esportius privats on les persones amb discapacitat puguin participar acompanyades de les seves famílies (esport inclusiu).
- ESP.3 Analitzar la viabilitat de l'augment de les hores de servei de natació individual adaptada.
- ESP.4 Estudiar l'augment de la dotació de màquines adaptades a la sala de fitness del poliesportiu municipal.

En quant a l'àmbit del lleure, es recomana la següent actuació, fruit també de les dinàmiques participatives:

- OCI.2 Crear i oferir tallers per a joves amb discapacitat amb suport individualitzat.

En un **segon nivell**, es desenvolupen tres actuacions que s'han prioritzat durant el procés participatiu i que es desenvoluparan amb major detall a través de les fitxes d'actuació, són les següents:

- CUL.1 Adaptació de l'oferta de programació cultural
- CUL.2 Adaptació de les festes populars i tradicionals
- OCI.1 Estudiar l'ampliació del servei de casal d'estiu adaptat al mes d'agost

Nom de l'acció/actuació	CUL.1 Adaptació de l'oferta de programació cultural.
Línia estratègica	LE3: Inclusió i participació comunitària
Descripció	En quant a la programació cultural del municipi, s'han identificat mancances importants que dificulten l'accés de les persones amb discapacitat. Concretament, es refereixen a la necessitat d'adaptacions en quant a horaris (manca d'oferta cultural en horari de matins per a aquelles persones que assisteixen a serveis especialitzats), espais físics no adaptats o no accessibles cognitivament, ambient (més controlat per a persones que necessiten uns nivells de soroll més reduïts o aforaments més limitats) i companyies/empreses culturals (oferta d'espectacles en els que hi participin persones amb discapacitat).
Objectius	<ul style="list-style-type: none"> • Identificar interessos i mancances de les activitats culturals. • Disposar d'una fotografia de les activitats adaptades i no adaptades que es realitzen en matèria cultural. • Adaptar la programació cultural del municipi.
Metodologia	<ul style="list-style-type: none"> ○ Creació d'un espai de coordinació entre els diferents agents culturals que operen al territori. ○ Identificar les mancances existents en l'oferta de les activitats per a proposar mesures de millora. ○ Comptar amb l'assessorament de la taula de la discapacitat. ○ Aplicació d'accions de millora per a l'adaptació de l'oferta cultural.
Equip tècnic responsable	Servei de Cultura
Col·laboradors /agents implicats	Equipaments culturals, Servei d'Acció Social i Taula de la discapacitat

Indicadors de seguiment i avaluació	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nombre de reunions. ○ Nombre d'adaptacions de les activitats ja existents. ○ Nombre de noves activitats programades per complir amb l'objectiu d'accessibilitat a la programació cultural. 							
Calendari previst	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4				
	Curt Termini		Llarg Termini					
Pressupost i finançament	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 33%;">BAIX</td> <td style="width: 33%; background-color: #FFD700;">MIG</td> <td style="width: 33%;">ALT</td> </tr> </table>					BAIX	MIG	ALT
BAIX	MIG	ALT						

Nom de l'acció/actuació	CUL.2 Adaptar les festes populars i tradicionals .
Línia estratègica	LE3: Inclusió i participació comunitària
Descripció	<p>Les festes populars de Sant Sadurní d'Anoia disposen de poques o a vegades cap d'activitats i espais d'oci adaptats, cosa que dificulta la integració de les persones amb discapacitat i les seves famílies en el teixit social del municipi, a més de privar-les de la participació en activitats populars.</p> <p>Per això, és important tenir una mirada inclusiva a l'hora de dissenyar les programacions de les festes populars. Aquesta mirada ha de contemplar, entre d'altres coses, espais d'ombra, franges de soroll reduït, activitats inclusives, etc. a més de totes aquelles mesures d'accessibilitat i mobilitat que han de garantir l'accés als espais de festa.</p> <p>Sovint, per manca d'informació o formació, es prenen mesures per a la inclusió que no resulten adequades, com ara reservar una franja de soroll reduït en una fira d'atraccions en hores de forta calor a l'estiu. Per a poder prendre unes mesures amb èxit, serà de gran ajuda comptar amb l'assessorament de la Taula de discapacitat de Sant Sadurní d'Anoia.</p>
Objectius	<ul style="list-style-type: none"> • Fer possible la participació de totes les persones en els espais i activitats de festes populars del municipi.
Metodologia	<ul style="list-style-type: none"> ○ Reunions d'assessorament entre les persones tècniques responsables de la planificació de la festa major i el cavatast. ○ Diagnosi de les necessitats d'adaptacions i actuacions de millora ○ Priorització de les actuacions de millora ○ Incorporació de les actuacions de millora en la programació de la festa major i el cavatast.

Equip tècnic responsable	Servei de Cultura						
Col·laboradors /agents implicats	Taula de la discapacitat, Servei d'Acció Social, Servei de Participació Ciutadana i Turisme.						
Indicadors de seguiment i avaluació	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nombre de necessitats detectades. ○ Nombre d'accions de millora identificades (abans de la prioritització) ○ Nombre d'accions de millora executades. 						
Calendari previst	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4			
	Curt Termini		Llarg Termini				
Pressupost i finançament	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 33%;">BAIX</td> <td style="width: 33%; background-color: yellow;">MIG</td> <td style="width: 33%;">ALT</td> </tr> </table>				BAIX	MIG	ALT
BAIX	MIG	ALT					

Nom de l'acció/actuació	OCI.1 Estudiar l'ampliació del servei de casal d'estiu adaptat al mes d'agost						
Línia estratègica	LE3: Inclusió i participació comunitària						
Descripció	<p>Durant la diagnosi s'ha pogut comprovar la bona valoració del servei de casal d'estiu adaptat que es realitza durant el mes de juliol per part de les persones que en fan ús i les seves famílies. La doble funció que realitza, l'oferta d'oci i de respir familiar, fa que es plantegi la mateixa opció per al mes d'agost, quan les alternatives són encara més escasses.</p> <p>És important especificar que es tracta d'un servei adreçat a persones amb discapacitat de totes les edats.</p>						
Objectius	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir un recurs d'oci adaptat per a totes les edats durant el mes d'agost. 						
Metodologia	<ul style="list-style-type: none"> ○ Modificació/ampliació del projecte municipal de casal adaptat. Plecs de contractació. ○ Publicitat del servei. 						
Equip tècnic responsable	Servei de Joventut i Educació.						
Col·laboradors /agents implicats	Entitats en l'àmbit de la discapacitat, Servei d'Acció Social i Taula de discapacitat						
Indicadors de seguiment i avaluació	<ul style="list-style-type: none"> ○ Indicadors de resultats/impacte del servei. ○ Nombre de persones ateses. ○ Grau de satisfacció del servei 						
Calendari previst	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4			
	Curt Termini		Llarg Termini				
Pressupost i finançament	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 33%;">BAIX</td> <td style="width: 33%; background-color: yellow;">MIG</td> <td style="width: 33%;">ALT</td> </tr> </table>				BAIX	MIG	ALT
BAIX	MIG	ALT					

8. ANNEXOS

Annex 1 Llistat de taules, gràfics i figures

Annex 2: Proposta d'actuacions i criteris de complexitat d'implementació

Annex 3: Glossari de Conceptes

8.1. Llistat de taules, gràfics i figures

Taula 1. Perfils de la Comissió Tècnica	13
Taula 2. Membres del Grup Motor.....	13
Taula 3. Persones entrevistades.....	14
Taula 4. Grups Focals realitzats segons àmbit treballat	15
Taula 5. Població total i de 0-64 anys amb certificat de reconeixement de discapacitat a Sant Sadurní d'Anoia, Alt Penedès i Catalunya, durant l'any 2022	18
Taula 6. Comparativa de la població total de Sant Sadurní d'Anoia, Alt Penedès i Catalunya amb certificat de reconeixement de discapacitat segons sexe a l'any 2022.....	19
Taula 7. Comparativa de la població de Sant Sadurní d'Anoia, Alt Penedès i Catalunya amb certificat de reconeixement de discapacitat segons edat a l'any 2022.....	20
Taula 8. Taxa de discapacitat per sexes i edats (grans grups). Comparativa territorial a l'any 2022.....	21
Taula 9. Població de Sant Sadurní d'Anoia amb certificat de discapacitat segons tipus a l'any 2022.....	22
Taula 10. Comparativa de la població de Sant Sadurní d'Anoia amb certificat de discapacitat segons grau a l'any 2022	23
Taula 11. Taxa de discapacitat per tipus i grau. Comparativa territorial. Any 2022	24
Taula 12. Comparativa de la població total amb certificat de discapacitat amb dificultat de mobilitat i necessitat d'una tercera persona, l'any 2022.....	25
Taula 13. Centres Educatius a Sant Sadurní d'Anoia.....	26
Taula 14. Alumnat amb NEE-NESE als cicles obligatoris de l'etapa educativa, el curs 2022-2023.....	26
Taula 15. Perfil de la contractació de la població amb discapacitat declarada i de la població total al Penedès a 2022.....	28
Taula 16. Perfil de la contractació de la població amb discapacitat declarada en CET i en mercat ordinari al Penedès a 2022.....	28
Taula 17. Perfil de l'atur registrat de la població amb discapacitat declarada i del total a Penedès a 2022.....	28
Taula 18. Distribució de les persones treballadores dels Centres Especials de Treball, 2023.....	30
Taula 19. Distribució de centres i nombre de places de Centres ocupacionals durant l'any 2022	31
Taula 20. Distribució de les places dels serveis ocupacionals d'inserció i de teràpia ocupacional de Sant Sadurní d'Anoia registrades al RESES actualment (setembre 2023)	31
Taula 21. Distribució de centres i nombre de places de Centres residencials durant l'any 2022	32
Taula 22. Taxa de cobertura de places de centre residencial per la població amb discapacitat a durant l'any 2022.....	33
Taula 23. Distribució de centres i nombre de places de Llars Residencials durant l'any 2022.....	33
Taula 24. Taxa de cobertura de places de Llars residencials per la població amb discapacitat a Sant Sadurní d'Anoia, Alt Penedès i Catalunya durant l'any 2022	34

Taula 25. Distribució de centres i nombre de places de Centres de dia d'atenció especialitzada durant l'any 2022	34
Taula 26. Taxa de cobertura de places de Centres de dia d'atenció especialitzada per la població amb discapacitat a Sant Sadurní d'Anoia, Alt Penedès i Catalunya durant l'any 2022	35
Taula 27. Distribució de les places de llars residència de l'Alt Penedès que poden donar cobertura a Sant Sadurní d'Anoia actualment (setembre 2023)	35
Taula 28. Distribució de les places a centres residencials i centres de dia de l'Alt Penedès que poden donar cobertura a Sant Sadurní d'Anoia (setembre 2023) ...	35
Taula 29. Targetes d'aparcament per a persones amb discapacitat concedides durant l'any 2021 a Sant Sadurní d'Anoia.	36
Taula 30. Revisió de la planificació estratègica	47

8.2. Glossari de Conceptes

Terme	Definició
AMB	Àrea Metropolitana de Barcelona
ATM	Autoritat del Transport Metropolità
CAP	Centre d'Atenció Primària
CEE	Centre d'Educació Especial
CEIP	Centre d'Educació Infantil i Primària
CET	Centres Especials de Treball
CREDA	Centre de Recursos Educatius per a Deficients Auditius
EAP	Equip d'Assessorament Psicopedagògic
ESO	Educació Secundària Obligatòria
FGC	Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya
FPA	Formació Professional Adaptada
FPT	Fundació Pere Tarrés
IES	Institut d'Educació Secundària
IFE	Itineraris Formatius Especials
NEE	Necessitats Educatives Especials
NESE	Necessitats Específiques de Suport Educatiu
OAC	Oficina d'Atenció Ciutadana
OAD	Oficina d'Atenció a la Discapacitat
OMS	Organització Mundial de la Salut
ONCE	Organització Nacional de Cecs Espanyols
PFI	Programes de Formació i Inserció
PQPI	Programes de Qualificació i Professional Inicial
PSI	Programa de Suport Individualitzat
PUA	Programa d'Ajudes d'Atenció Social
SAD	Servei d'Atenció Domiciliària
SIAL	Suports intensius a l'audició i llenguatge
SIEI	Suport intensiu escolarització inclusiva
SOI	Servei Ocupacional d'Inserció
SS	Serveis Socials
SSIL	Serveis de Suport a la Integració Laboral
STO	Servei de Teràpia Ocupacional
TDAH	Trastorn del Dèficit d'Atenció i/o Hiperactivitat
TEA	Trastorn de l'Espectre Autista
TGD	Trastorn Generalitzat del Desenvolupament
UPASS	Unitat de Primera Atenció de Serveis Socials
USAPS	Unitats de Suport a l'Atenció Personal i Social
USEE	Unitat de Suport a l'Educació Especial

Font: Elaboració Fundació Pere Tarrés

**Diputació
Barcelona**

**Àrea de Sostenibilitat Social,
Cicle de Vida i Comunitat**

Gerència de Serveis Socials

Recinte Mundet. Edifici Serradell Trabal, 4a planta
Passeig de la Vall d'Hebron, 171
08035 Barcelona
www.diba.cat/benestar
gs.benestars@diba.cat